

Іван Степанович
ДЕРЕВЕЦЬ
життєвий шлях

Іван Степанович Д Е Р Е В Е ЦЬ

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ

*До 85-річчя
від дня народження*

ББК 72.6 (4 УКР)

40.7

I.C. ДЕРЕВЕЦЬ. Життєвий шлях. — К., 2012. — 120 с.

Книгу присвячено 85-річчю від дня народження широковідомого в Україні державного діяча, організатора науки, вченого, висококваліфікованого спеціаліста у галузі техсервісного обслуговування сільськогосподарської техніки, досвідченого фахівця і виробничика, кандидата економічних наук, старшого наукового співробітника, заслуженого працівника сільського господарства України, учасника Великої Вітчизняної війни.

Спогади та враження рідних, колег, друзів, учнів.

Іван Степанович Деревець народився 2 серпня 1928 року в селі Гоголів Броварського району Київської області в селянській родині. Пізнав Голодомор 1932–1933 років, воєнне лихоліття окупації і післявоєнне голодне студентське життя. У роки війни 15-річним хлопцем працював у колгоспі на різних роботах. З цього й розпочався його трудовий стаж.

У 1952 році закінчив Київський сільськогосподарський інститут за спеціальністю механізація процесів сільськогосподарського виробництва. Вся його трудова діяльність пов'язана з вирішенням інженерних питань механізації сільськогосподарського виробництва, вдосконалення організаційних форм високопродуктивного використання машинно-тракторного парку

і, зокрема, проблем технології і організації його технічного обслуговування та організації масового відновлення спрацьованих деталей машин в умовах виробництва. Він зарекомендував себе висококваліфікованим спеціалістом і керівником.

І.С. Деревець має значний досвід практичної роботи на виробництві різного рівня сільськогосподарських органів та науки: працював старшим інженером Головного управління МТС Міністерства сільського господарства УРСР; головним інженером Броварської МТС; директором Бориспільської МТС і РТС; начальником Київського обласного управління матеріально-технічного постачання і РТС; першим секретарем Бориспільського райкому КП України; завідувачем сектору механізації і електрифікації сільгospвідліту ЦК КП України; головою Київського обласного об'єднання "Сільгосптехніка"; директором Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту відновлення спрацьованих деталей (ВНДІВСД); директором Інституту технічного сервісу Української академії аграрних наук, а з 1997 року, в зв'язку з об'єднанням "ІМЕСГ" УААН та "ІТС" УААН він працює головним науковим співробітником ННЦ "ІМЕСГ". В 1965 році отримав ступінь кандидата економічних наук, в 1969 році — вчене звання старшого наукового співробітника.

В 1963–1967 рр. за його розробками і безпосередній участі було здійснено впровадження комплексного технічного обслуговування машинно-тракторного парку, вдосконалених технологій і організаційних форм ремонту машин та відновлення спрацьованих деталей. На базі ремонтних підприємств і господарств Київської області вперше в СРСР проведено Всесоюзний семінар-нараду з питань організації технічного обслуговування, ремонту і матеріально-технічного постачання сільськогосподарського виробництва, на якому схвалено досвід організації такого обслуговування в області.

Працюючи 30 років директором інститутів, він вніс особистий вклад в їх розвиток, створивши здоровий працездатний колектив висококваліфікованих наукових і інженерно-технічних кадрів, необхідну матеріально-технічну і соціально-культурну базу. Особливе місце в його діяльності займала і займає робота з молодими спеціалістами. При його безпосередній участі виконані розробки по науковому обґрунтуванню організаційних форм, прогресивних

технологій і обладнання та створенню підприємств по ремонту сільськогосподарської техніки та відновлення спрацьованих деталей. Впроваджено у виробництво понад 30 поточно-механізованих ліній, близько 1600 технологічних процесів і ремонтних креслень, 1800 найменувань устаткування і оснащення.

Значне місце в його виробничій і науковій діяльності займають питання пропаганди наукових розробок і передового досвіду в галузі використання, технічного обслуговування, ремонту сільськогосподарської техніки і відновлення спрацьованих деталей. Він систематично брав участь у підготовці і проведенні семінарів, нарад, виставок, виступав з доповідями і лекціями, публікує статті, брошури з питань технології, організації і економіки техсервісного обслуговування. Він є автором 122 наукових праць, підготував трьох кандидатів наук.

В складі делегацій направлявся в Болгарію, В'єтнам, Кубу для консультацій з питань економіки і організації створення ремонтної бази, як член делегації брав участь у роботі нарад країн-членів РЕВ з питань “Технічного обслуговування і ремонту машинно-тракторного парку”.

I.C. Деревець протягом всієї трудової діяльності здійснював активну громадську роботу. Обирається членом Київського обкому, Бориспільського райкому партії, депутатом Київської обласної Ради, протягом 5 років був членом Київського облвиконкому, 18 років — головою Київської обласної Ради науково-технічних товариств, членом декількох науково-технічних і координаційних Рад. Заслужений працівник сільського господарства України, учасник війни, має сім урядових нагород, в т.ч. два ордени Трудового Червоного Прапора і орден “Знак Пошани”.

**І.Л. ДЕРЕВЕЦЬ,
внук І.С. Деревця**

ЗАВЖДИ ОБЕРІГАЄ РОДИНУ

Особисто для мене, з самих ранніх років, дідусь завжди був зразком для наслідування — видатний вчений та науковий керівник, висококваліфікований спеціаліст улюбленої та потрібної державі справи та просто чудова і різnobічна людина, яка шанує і дорожить сімейними цінностями.

В моїх очах він завжди був гарним господарем у власному домі та чудовим сім'янином, який завжди підтримував своїх рідних і ніколи не відмовиться допомогти, про що б його не попросили.

Дідусь досяг дуже багато в своєму житті — виростив чудову сім'ю, яка його дуже любить та поважає, став кандидатом економічних наук, вченим та старшим науковим співробітником, широковідомим в Україні державним діячем, учасником Великої Вітчизняної війни, список досягнень ще можна продовжувати, але хочеться відзначити те, що він ніколи цим не хизувався.

Його життєвий шлях не був настільки легким як може здатися на перший погляд, а увібрал усі ті складні події, що відбувалися в минулому столітті: голодомор, страшну війну, відбудову зруйнованої країни та її крах. Але пройшовши через усі негаразди, він з високо піднятою головою завжди залишався вірний своїм принципам та знаходив сили з надією дивитися в майбутнє, оберігаючи власну родину від усіх життєвих негараздів.

Більше всього часу я провів з дідусем на дачі, де кожні вихідні збиралась уся родина. Також на свята ми приїздимо до нього додому та сідаємо за один стіл, де він завжди тішить нас своїми розповідями та спогадами із власного життя, лише тільки гарними спогадами, нічого неприємного від дідуся я ніколи нечув.

Це надзвичайна людина, дуже освічена та вихована, інтелігентна, людина, яка в свої роки демонструє чудову фізичну форму

і може похвалитися міцним здоров'ям та гострим розумом. Він завжди користувався великим авторитетом серед друзів та підлеглих, є справжнім взірцем не лише для онуків, а тепер вже і для правнуків. Він гарний господар у себе вдома, на роботі та на дачі, любить, щоб всюди був порядок, дещо вимогливий та суворий, але завжди терплячий і справедливий.

Дорогий мій дідусю! Я бажаю тобі довгих — довгих років життя, бо ти моя опора і надія.

Л.Л. ДЕРЕВЕЦЬ,
внучка І.С. Деревця

ПИШАЮСЯ РОДИННИМ КОРІННЯМ

Мабуть, кожна людина рано чи пізно задає собі питання: “Чи не марно я прожив життя?” Особисто мені ще зарано про це думати, та справжнє щастя полягає в тому, що в моїй родині є людина, життєвий шлях якої можна взяти за приклад. Ця людина — мій дідусь — Деревець Іван Степанович.

Коли поруч рідні та близькі люди, коли навколо надійні та вірні друзі і товариші, коли за плечими довге життя, сповнене цікавих подій і вагомих досягнень, ти — людина з великої літери. Ти вправі бути взірцем для наслідування. Звичайно, тут я маю на увазі свого дідуся.

Почну з того, що я пишаюсь своєю родиною, пишаюсь своїм родинним корінням і вдячна за це саме дідусю. Адже це він зумів зберегти, зібрати і викласти на папері не лише історію свого життя, а й усього нашого роду. Він навчив нас тому, що надзвичайно важливо для сім'ї, щоб ніколи не зникала її історія. В цьому родинна сила і міць. Мені здається, що його міцний зв'язок із своїм родинним корінням допомагав йому усе життя, направляв на вірний шлях, давав сили та натхнення.

Ще одним джерелом енергії для дідуся є рідна земля. Його ставлення до неї особливе. Далеко не кожному з нас під силу стільки енергії та сил віддавати роботі на землі. Та це не випадковість. Мабуть, це відношення сформувалось ще у далекому дитинстві, а любов до рідної землі прищеплена батьками: Степаном Васильовичем і Анастасією Павлівною та дідом Павлом Антоновичем. Це ті люди, які заклали фундамент сильної, чесної, працьової та порядної людини.

У кожного своя історія і свій життєвий шлях. У дідуся він починався в сім'ї рядового колгоспника, нелегке дитинство минало в період голодомору, пережив довгоені і післявоені роки. Усе своє життя він працював, не покладаючи рук, побудував гідну кар'єру та зробив вагомий внесок у розвиток власної країни. І навіть вийшовши на пенсію, він продовжує працювати в своєму рідному Інституті, якому віддав більше 40 років життя. Не зважаючи ні на що, які б посади він не займав, дідусь завжди залишався самим собою: чесним, порядним, відданим своїй справі, впевненим у своїх силах і рішеннях, працьовитим, а головне — патріотом незалежної України. Мабуть, саме ці якості і допомагали йому впевнено крокувати життям та йти до своєї мети. В життіожної людини неминучі втрати. За свое довге й нелегке життя дідуся довелося пережити їх як нікому багато, серед них і дуже болючі. Та характерним для сильної особистості є те, як вона це долає. Я широ заздрю його витривалості, його толерантності, його глибокій життєвій мудрості. Мабуть, усе пережите навчило дідуся цінувати життя, берегти кожну його хвилину.

Незабаром у дідуся ювілей — 85 років! Може комусь здається, що це глибока старість і немічність? Тільки не мені. У мене перед очима сильна духом і тілом людина, з ясним розумом, чудовою пам'яттю та великою працездатністю, якій може будь-хто позаздрити. Звичайно, життя його вже змінилося, але він залишається вірним своїм поглядам і переконанням та вірить в наше щасливе майбутнє, а також майбутнє своєї рідної батьківщини, заради чого сумлінно працює усе своє життя.

Дорогий мій дідуся! Широ, від всієї душі, зичу тобі ще багато років життя. Ми тебе всі любимо і пишаємося тобою.

I.I. ДЕРЕВЕЦЬ,
невістка I.C. Деревця

МУДРИЙ УЧИТЕЛЬ ДЛЯ МЕНЕ І МОЇХ ДІТЕЙ

Те, що я хочу сказати про Івана Степановича, не стосується його професійної діяльності, та, на мою думку, доля людини, його життєвий шлях, професійний успіх залежать від його людських якостей. Для мене він, по-перше, батько, дідуся для моїх дітей, рідна людина і гарний та цікавий чоловік.

З Іваном Степановичем я познайомилась в 1982 році. На той час я вже майже два роки зустрічалась з його сином. Ми вирішили одружитись, і Льоня запропонував мені познайомитись зі своїми батьками.

Мене дуже вразили ці люди. Лагідна, тиха, спокійна і усміхнена Ніна Степанівна і статний, виважений, з проникливим поглядом Іван Степанович. Після весілля ми з Льонею жили з батьками. Я спостерігала за укладом цієї сім'ї, за їх стосунками і дуже скоро ці люди, і цей дім стали для мене рідними. Дім, в якому панувала повага батьків один до одного, гостинність, любов і злагода. Іван Степанович був справжнім господарем, він багато працював, а Ніна Степанівна була берегинею своєї сім'ї.

Ta щастя вчитися у Ніни Степанівні як бути гарною господинею, як шанувати і поважити свого чоловіка, як робити так, щоб твоїм коханим людям завжди хотілось повернутись додому, розуміючи, що вдома тебе чекає рідна людина, яка, як ніхто, може тебе вислухати, яка є твоїм найкращим порадником і другом тривало недовго.

В серпні 1983 року ми поховали Ніну Степанівну. Це було горе для всієї сім'ї, та важче за всіх було Івану Степановичу. У весь період її хвороби він усіляко її підтримував, робив все, що тільки можливо було зробити в даному випадку. Тоді я дивувалась, звідки стільки сили і доброти в цього чоловіка. Горе не зробило

його жорстоким та роздратованим, а навпаки, він піклувався про нас. Вранці він готував нам яблучний сік, завжди був спокійний і привітний.

В цей перший рік і назавжди склалось між мною і Іваном Степановичем пошановане ставлення один до одного, відношення любові і шани.

Вже майже 30 років я з гордістю і честю ношу прізвище Деревець. Багато прожито за ці роки, але немає жодного випадку в моєму житті, пов'язаного з Іваном Степановичем, про який мені б не хотілось згадувати. Цей чоловік своїм життям, своїми вчинками, своїм ставленням до життя і людей навчив дуже багато чому мене і моїх дітей, Лесю і Івана.

В народі кажуть, справжній чоловік за своє життя повинен збудувати дім, посадити дерево і виростити сина. Отаким справжнім чоловіком і взірцем для мого сина і є Іван Степанович.

Він завжди був поруч. В нелегкі роки становлення нашої молодої сім'ї, коли були маленькі діти і їх потрібно було навчати і виховувати, поруч був дідусь. Своїм прикладом він навчав як треба працювати, як любити землю, свою родину і свою країну, шанувати свою мову і знати своє коріння.

Дім, який збудував Іван Степанович в селі Крушинка, це не просто дача. Це місце, куди з задоволенням приїздять не лише Іван Степанович з дружиною Валентиною, я, а і його онуки і правнук.

Лиші з роками я зрозуміла, як Іван Степанович прищеплював нам любов до свого роду, гордість і повагу до пам'яті своїх предків. Кожного року він з сином і онуком їздили на могили своїх прадідів. І навіть зараз, коли не стало Льоні, ця традиція збереглась. Я достеменно знаю, що мій син, а потім і його діти будуть продовжувати шанувати пам'ять своїх предків. Бо вони завдяки дідусеві зрозуміли, яке величезне значення в житті кожної людини має пам'ять про свій рід.

Спостерігаючи за дідусем, вони усвідомили, що пам'ять про свій рід, знання свого коріння дає людині силу. Любов до свого роду, до своєї батьківщини, шире ставлення до людей дають сили Івану Степановичу жити повноціннім життям, бути в своєму віці невтомним працівником, цікавим співбесідником, мати світливий розум і міцне здоров'я.

Багато можна написати про цю людину, про ті випробування, які випали на його долю. Важко навіть уявити, скільки треба мати сили, щоб пройти через всі випробування долі. Поховати дружину і сина, це могло зламати будь-яку людину, але не Івана Степановича. В цьому чоловіку є стержень, який йому змалечку допоміг знайти в собі ще його дідусь Павло. Все чому навчив маленького Івана в ті далекі роки дідусь, стало для Івана Степановича правилом, по якому він і живе все своє життя.

Особисто для мене Іван Степанович — це та людина, котра завжди підставить своє міцне чоловіче плече, допоможе добрим словом та мудрою порадою, дасть впевненість своїм спокоєм і широю любов'ю. Він мудрий вчитель для мене і моїх дітей. Він навчив всіх нас як потрібно працювати, як любити землю, поважити людей, навчив шанувати чужу працю і найголовніше — цінити час. Дорожити кожним прожитим днем. Він завжди вмів правильно розпланувати свій час, саме тому він все встигав зробити вчасно. Він вмів ставити перед собою мету і досягати її. Саме завдяки цим рисам характеру і досяг Іван Степанович таких значних успіхів у своєму житті.

Після того, як пішов з життя Льоня, Іван Степанович став для мене ще ближче і рідніше. По молодості слову БАТЬКО ти не надаєш особливого значення, і лише з роками я усвідомила його значимість. Я багата людина — в моєму житті є два батьки, і це велике щастя. Мене захоплює сила волі, любов до життя, витривалість цього чоловіка. Пройшовши крізь важкі випробування долі, Іван Степанович лишився неозлобленим, не нарікає на долю, а живе і дарує свою любов і турботу всім нам. Мабуть, саме за всі ці риси, притаманні Івану Степановичу, Господь і дає йому щастя жити, працювати, бачити, як стають дорослими його онуки, як росте його правнук. Бути гордим тим, що твій рід, твоє прізвище достойно продовжується на цій землі.

В.В. ДЕРЕВЕЦЬ,
племінник І.С. Деревця
заступник начальника
Українського Гідрометцентра

В ЖИТТІ БЕРУ ПРИКЛАД З ДЯДІ

Більшість моїх дитячих спогадів пов'язані з образом моого рідного дядя і хресного, молодшого брата батька — Івана Степановича Деревця.

Для мене, мешканця села, було великою подією, коли батьки відправляли на зимові канікули до Києва в його сім'ю. Доброзичливе ставлення в сім'ї до мене було завжди, особливо це я відчував від його дружини Ніни Степанівни, коли вона займалася мною та їх сином Леонідом, залишаючи нас до культурних програм: відвідування музеїв, театрів, новорічних ранків. Це було дуже цінним для розширення моого кругозору.

В подальшому, з літами дядя у мене викликав повагу тим, що він із простої сім'ї, без підтримки рідних досягнув успіхів у своїй діяльності, як керівник та учений. Практично, протягом багатьох років, очолював один із напрямків у галузі інженерної сільськогосподарської науки. Не дивлячись на те, що моя робота була мало пов'язана з його діяльністю, оскільки я працював в іншій галузі, завжди отримував від нього підтримку і пораду, що було дуже важливо, адже на той час у мене вже батько пішов у інший світ.

Коли оцінюєш з роками та підводиш підсумки свого життєвого шляху, тоді розумієш, наскільки складний шлях пройшов Іван Степанович з багатьма особистими втратами та змінами політичного устрою країни, світогляду суспільства, але залишився таким же активним та принциповим до себе й інших людей.

Такі люди, як говорили про них у минулому, “непохитні більшовики” дають надію нам, що їх справу буде продовжено на благо розквіту нашої незалежної України.

Кілька слів про себе. Валерій Васильович Деревець народився в 1951 році. Після закінчення навчання на географічному факультеті Київського державного університету імені Тараса Шевченка працював на різних посадах у наукових установах Міністерства водного господарства України. З 1977 року трудова діяльність пов'язана з гідрометеорологічною службою України. Пройшов шлях від старшого інженера гідрологічної станції, начальника озерної станції Київської ГЕС, заступника начальника відділу Державної системи спостережень Українського управління гідрометеорології та контролю природного довкілля Держгідромета СРСР до заступника начальника Українського Гідрометцентра до моменту аварії на ЧАЕС.

Працював з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС з 27 квітня 1986 року. Безпосередньо керував роботами з оцінки радіаційної ситуації після аварії в зоні повітряної розвідки та відбору проб оточуючого середовища. Провів у повітрі в перші дні аварії понад 120 годин на борту гелікоптерів, виконуючи особисто радіаційне обстеження території України. Брав участь у підготовці матеріалів для прийняття урядових рішень про відселення населення із зони аварії.

З 1990 р. по 2006 р. працював постійно в зоні відчуження аварії на ЧАЕС у складі оперативної групи Держгідромета країн СНД, начальником новоутвореного Центру радіоекологічного моніторингу зони відчуження Управління дозиметричного контролю Мінчорнобіля України, директором державного спеціалізованого наукового підприємства “Екоцентр МНС України”. Керував роботами по створенню системи радіоекологічного моніторингу, результати якого були взяті за основу попередження міграції радіонуклідів забруднення басейну річки Дніпра, а також земель 30 км зони відчуження.

За участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС був нагороджений у 1986 р. орденом “Дружби Народів”. Нагороджений також Знаком “Почесний працівник Гідрометслужби України”, “Почесною Відзнакою МНС України”, Почесними грамотами та Грамотами.

Спогади дитинства у моїй пам'яті зберегли дядю в образі “старшого покровителя і наставника, до того ж доброї душі людину, книголюба”, активного громадського діяча.

Він завжди викликав у мене захоплення й тим самим спонукав прагнення бути у всьому схожим на нього. Сьогодні можу з гордістю констатувати: будучи зрілою людиною, спілкуючись за фахом діяльності з великою кількістю найцікавіших людей, я не зустрічав людини більш масштабнішої, ніж Іван Степанович Деревець.

Він дуже м'який і одночасно суворий, відкритий, веселий, демократичний, але непохитний у своїх принципах.

Назавжди запам'яталась щира радість та увага Івана Степановича, з якою він спостерігав за проявами моїх здібностей, уміння успішно вирішувати трудні завдання. Я цим правилом керуюсь й донині і намагаюсь оцінювати свої життєві вчинки за цією шкалою. В ній одним із найважливіших критеріїв була швидкість виконання завдання. Я зрозумів це ще в шкільному дитинстві. Мого дядю найбільше радував той факт, що на виконання домашніх завдань витрачалося не більше півгодини. І нині я дуже вдячний йому за цю науку. В умовах постійної зайнятості звичка до динамізму в роботі рятує і в багатьох випадках вирішує успіхи справи.

Дорогий мій дядя! Бажаю Вам міцного здоров'я ще на довгі роки, домашнього затишку, родинного тепла, радості і щастя! Ми завжди з тобою, рідний!

ЄВГЕНІЯ ЛАРЧЕВА

КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМАЄ ПЕРЕВОДУ

Двадцять сьоме листопада 1971 року. Я у весільному вбранні чекаю свого нареченого Ларчева Валерія. Він повинен приїхати за мною із своїм дядьком, рідним братом моєї майбутньої свекрухи Ларчевої Галини Степанівни. Я, як і всі наречені, трохи нервую. Нарешті дзвінок у двері, і на порозі з'являється кремезний красивий чоловік з усміхненим обличчям. Це Іван Степанович Деревець, той самий дядько Валерія, про якого я так багато чула від Ларчевих — Віктора Дмитровича,

Галини Степанівни та від друзів Валерія. Дивно, але ж тепер я вже зовсім спокійна, так начебто цей чоловік перевів на мене

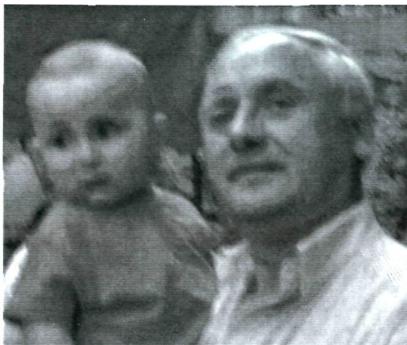
трохи своєї внутрішньої сили, спокою і впевненості в тому, що все буде добре.

І так було завжди. Я згадую до найменших подробиць весілля Льончика, сина Івана Степановича і Ніни Степанівни. Таким повинен бути батько, думала я тоді, який організовує, керує, направляє, батько, якого поважають і слухаються. І не тільки батько, а глава великої родини Деревців, що бере свій початок від славетних козаків реєстрових, які пройшли свій шлях через бурямні революційні роки, роки колективізації, роки Великої Вітчизняної війни і піднялися до високих вершин урядових посад, де зайняв своє чільне місце Іван Степанович Деревець.

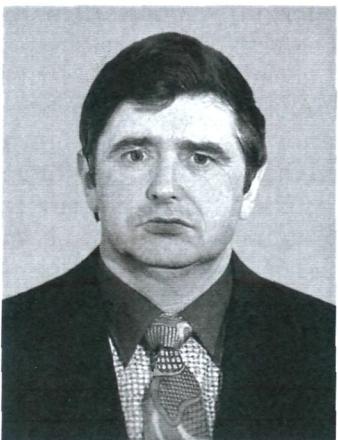
Люблячий батько і чоловік, Іван Степанович ніколи не забував про своїх рідних і близьких. Я завжди з хвилюванням спостерігала і спостерігаю, як зустрічаються вже зовсім не молоді брат і сестра — Іван Степанович і Галина Степанівна. Скільки любові і поваги одне до одного. В такі хвилини завжди думаю про теперішні відносини близьких людей. Колись близькі та рідні люди перетворюються у клятих ворогів, як тільки справи стосуються майнових відносин, відносної успішності одних і не успіху інших. У Галини Степанівни, Василя Степановича і найменшого брата Івана Степановича такого не могло бути, оскільки всі вони були і є носіями внутрішньої сили, що йде від їхніх дідів та прадідів, з покоління в покоління. І дай Боже, щоб ця сила залишилася з їх нащадками.

Життя продовжується, хоч, на жаль, вже багатьох нема серед нас: Льоні, Ніни Степанівни.... Сьогодні підростає нове покоління Деревців та тих, хто з роду Деревців. Вже виріс онук, якого назвали на честь діда Івана. Робить свої перші кроки маленький Vadim і радує прадіда Івана.

Що і говорити: “Козацькому роду немає переводу”.

Валерій Вікторович Ларчев із своїм онуком Єгором Ларчевим

І.Н. КУРАКСА,
сват І.С. Деревця

НА НЬОГО У ВСЬОМУ МОЖНА ПОКЛАСТИСЯ

Я, Куракса Іван Несторович, народився в селі Варовичі Поліського району Київської області. У 1954 році приїхав у місто Київ, закінчив училище зв'язку, потім служив в армії, був прикордонником. Після армії повернувся в Київ і пропрацював в СМУ зв'язку п'ятдесят один рік. На пенсію пішов у сімдесят років.

З Іваном Степановичем познайомився в 1982 році. Наши діти одружились. Ми стали сватами. Моя дочка Ірина та син Івана Степановича Леонід подарували нам чудових онуків Лесю і Ваню.

Всі ці роки жили дружно, горе і радоші ділили навпіл, завжди підтримували один одного. На Івана Степановича у всьому можна покластися. Він опора для наших дітей та онуків. Наші дачі поряд, частенько Іван Степанович розповідає про своє життя. Трудовий шлях його був нелегким, всього в житті добивався сам. Іван Степанович завзятий, завжди прагне до наміченої мети. І цьому вчить своїх онуків. Він дуже любить і пишається своїм правнуком Вадимом.

У свої вісімдесят три роки він трудиться на дачі. Я буду дуже радий якщо наші внуки і правнуки будуть хотіти бути схожими на свого діда Івана Степановича.

Дорогий свате, Іване Степановичу! Вітаючи тебе з наступаючим ювілеєм, бажаю тобі міцного здоров'я на довгі роки, щоб ми ще спільно пораділи успіхам наших онуків.

А.А. ЕЖЕВСКИЙ
С особым уважением,
Председатель
“Госкомсельхозтехники” СССР
(1962–1980 гг.),
Герой Социалистического Труда,
почетный академик РАСХН

**ВИДНЫЙ, ОПЫТНЕЙШИЙ,
ТАЛАНТЛИВЫЙ
ВРАЧЕВАТЕЛЬ СЕЛЬСКО-
ХОЗЯЙСТВЕННОЙ
ТЕХНИКИ**

Многоуважаемый Иван Степанович! Добрая машина, оборудование, находящееся в распоряжении человека, никогда не будут обладать стопроцентной надежностью и вечным сроком службы, как бы нам этого не хотелось. Рано или поздно потребуется вмешательство человека для предотвращения отказа или восстановления работоспособности их, каким бы простым или сложным оно ни было.

Продлению жизни, работоспособности миллионам машин, работающих в сельском хозяйстве, обеспечению снижения затрат на их эксплуатацию, ремонт и техническое обслуживание Вы посвятили всю свою прекрасную жизнь.

Я с особым удовлетворением хочу отметить нашу плодотворную совместную работу в системе “Госкомсельхозтехники” СССР. И сегодня можно было бы вспомнить многое на Вашем славном научно-трудовом пути и вспомнить с единой меркой достойно.

Вы человек с широкой эрудицией, разносторонней одаренностью, неуемной жажды деятельности в защите всего нового и передового, умении сосредоточить внимание на главных узловых проблемах.

Я с глубочайшей благодарностью и признательностью ценил Ваш жизненный подвиг, жизненную стойкость, организаторский талант и Ваш огромный вклад в развитие агропромышленного комплекса страны.

Так, пусть, Ваш опыт и знания послужат еще многие годы нашему общему делу.

Желаем Вам, дорогой Иван Степанович, крепчайшего 100%-ного здоровья, высокой надежности, долговечности, благополучия, верных соратников и друзей!

07.03.2012 г.

В.И. ЧЕРНОИВАНОВ,
доктор технических наук, профессор,
академик Россельхозакадемии,
директор ГОСНИТИ

**ИВАН СТЕПАНОВИЧ
ДЕРЕВЕЦ – ОРГАНИЗАТОР
ТЕХНИЧЕСКОГО
СЕРВИСА АПК**

Деревец Иван Степанович – бывший директор Украинского филиала ГОСНИТИ, директор Всесоюзного научно-исследовательского института восстановления изношенных деталей (ВНИИВИД) на протяжении более 30-ти лет был лидером по научному обеспечению сельскохозяйственного производства в области технического сервиса и ремонта сельскохозяйственной техники для Украинской Советской Социалистической Республики.

Им был создан работоспособный коллектив, который был обеспечен необходимой экспериментальной базой, оснащенной современными средствами для выполнения научной работы.

Наиболее полно был проявлен и реализован талант организатора науки в период работы Ивана Степановича в должности директора ВНИИВИД (1979–1991 гг.).

Коллектив этого института был практически Головным институтом во вновь созданном объединении ВНПО “Ремдеталь”. В этом коллективе готовились, обсуждались и предлагались новые решения по Генеральной схеме развития восстановления

деталей в бывшем СССР. Так, в сжатые сроки была разработана перспективная схема развития производства по восстановлению изношенных деталей “Госкомсельхозтехники” до 1990 года. Основная идея данного документа была направлена на увеличение удельного веса восстановленных деталей и, в первую очередь, на поточно-механизированных линиях.

Институт, которым руководил Иван Степанович, был ответственным за разработку и внедрение в производство 12 ПМЛ (поточно-механизированных линий).

Следует особо сказать, что коллектив ВНИИВИД выполнял свои задания с честью, и никогда не подводил ВНПО “Ремдеталь”. В этом особая роль и значимость его руководителя И.С. Деревца.

Ученые ВНИИВИД активно работали по созданию и внедрению эффективных технологий восстановления деталей. Примером может служить технология автоматизированной поточной линии восстановления лемехов плугов, которая была внедрена в Николаевской райсельхозтехнике Николаевской области.

Большую организаторскую работу провел И.С. Деревец по подготовке и проведению Международной конференции и выставки “Ремдеталь–83” в г. Киеве, где демонстрировались достижения ВНПО “Ремдеталь” в разработке новых технологий и оборудования по восстановлению деталей.

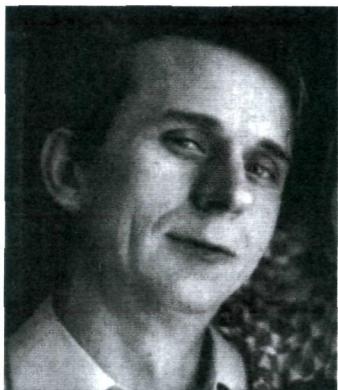
Важность государственных проблем по восстановлению деталей следует отметить вниманием тогдашних лидеров республики. Выставку “Ремдеталь–83” посетил и ознакомился с разработками ВНПО “Ремдеталь” Первый секретарь ЦК Компартии Украины В.В. Щербицкий.

И.С. Деревец, являясь директором ВНИИВИДа, был умелым и эффективным организатором, быстро реагировал на новации, своевременно выполнял задания, организовывал работу по выполнению тематических планов “Госкомсельхозтехники” СССР. И этим самым он завоевал авторитет и уважение в коллективе института, руководителей объединения и Министерства сельского хозяйства СССР.

Накануне 85-летнего юбилея Ивана Степановича мы, бывшие сотрудники, руководители института, поздравляем его со славной датой, выносим ему искреннюю признательность и благодарность

за большую организаторскую, научную деятельность по проблемам технического сервиса, восстановления деталей.

Желаем доброго здоровья, благополучия и выражаем надежду, что Вы, Иван Степанович, еще будете по мере сил и возможностей передавать накопленный опыт и знания молодежи, работая в научно-исследовательском институте.

**В.П. ЛЯЛЯКИН,
с наилучшими пожеланиями —
бывший генеральный директор
ВНПО “Ремдеталь”,
заместитель директора ГОСНИТИ**

**ДЕРЕВЕЦ
ИВАН СТЕПАНОВИЧ —
ВЫДАЮЩИЙСЯ
ОРГАНИЗАТОР В ОБЛАСТИ
РЕМОНТА МАШИН
И ВОССТАНОВЛЕНИЯ
ДЕТАЛЕЙ**

В первые я увидел и услышал Ивана Степановича в ГОСНИТИ на совещании где-то в 1974—1975 годах. Видимо, слушался отчет филиалов ГОСНИТИ, а Деревец И.С. тогда работал директором Украинского филиала ГОСНИТИ.

Первое впечатление о человеке всегда остается надолго в памяти. Я увидел тогда уверенного, знающего, грамотного специалиста, который прекрасно знал результаты деятельности филиала, доложил о них и проблемах, над которыми будут работать сотрудники филиала.

И спустя пять лет я встретился с Иваном Степановичем в новой его должности — директора Всесоюзного научно-исследовательского института восстановления деталей (ВНИИВИД). Этот институт вошел в структуру Всесоюзного научно-исследовательского объединения “Ремдеталь” (ВНПО “Ремдеталь”). Я тогда работал в должности заведующего лабораторией № 4

ВНПО “Ремдеталь” “Восстановление деталей”. Нас тогда объединяла общая задача по разработке технологии и оборудования для восстановления деталей. Нам нужно было определить основные направления исследований во вновь созданном институте (ВНИИВИД) на базе Украинского филиала ГОСНИТИ. Эта работа нами была выполнена и согласованы направления исследований:

- лаборатория № 4 ВНПО “Ремдеталь” ведет работы по восстановлению тракторных двигателей;
- ВНИИВИД ВНПО “Ремдеталь” — по деталям ходовой части тракторов, комбайнов и сельскохозяйственным машинам.

Это было основополагающее решение, которое позволило четко распределить обязанности, исключить дублирование, сконцентрировать усилие специалистов на главных направлениях.

Достигнутые договоренности исполнялись, и это позволяло эффективно работать. Безусловно, в то время основанием для работы были Постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР (№ 820, 114, 1035 и др.), где были перед нами поставлены конкретные задачи, указаны объекты и номенклатура деталей для восстановления, даны поручения и выделены средства на поставку металлообрабатывающего и другого оборудования для реализации постановления.

В этих условиях, когда практически решены вопросы финансирования, решался технический вопрос: выбор и обоснование метода восстановления, разработка технологии и средств технологического оснащения, изготовление на заводах ВНПО “Ремдеталь” оборудования и внедрение технологии на конкретном предприятии.

Вот такие задачи стояли перед директором ВНИИВИД ВНПО “Ремдеталь” Деревцом И.С. И я с большой уверенностью подтверждаю, что Иван Степанович умело организовал работу своих сотрудников, провел координацию с соисполнителями, нацелил коллектив на выполнение заданий по большой номенклатуре деталей (валы, лемеха, корпуса КПП, шестерни, звездочки и др.).

Смотром достижений новой организации (ВНПО “Ремдеталь” стала Международная конференция и выставка “Ремдеталь–83”, в организации которой Иван Степанович играл важную роль. Нужно было подготовить ремонтные предприятия в различных

районах Украины, организовать экспозицию выставки, которую посетил тогдашний Первый секретарь ЦК Компартии Украины В.В. Щербицкий.

Иван Степанович прекрасно справился с поставленными задачами. Выставка имела большой успех. Работы по восстановлению деталей получили дальнейшее развитие.

В 1983 году я стал работать в должности заместителя генерального директора по науке. В мои обязанности входило курирование научно-исследовательского института ВНИИВИД, возглавляемого И.С. Деревцом. Практически до разделения государств (1991 г.) я в близком контакте работал с Иваном Степановичем. В эти годы учился мудрости у него, вместе с ним решал задачи по выполнению программ, постановлениям правительства, организацией крупных выставок, конференций. Практически по всем вопросам мы находили решение. У нас был хороший деловой рабочий контакт.

Иван Степанович был исполнительным директором, ответственный и требовательный начальник, умело управлял своими специалистами и практически никогда меня, как заместителя генерального директора, не подводил.

Проверкой наших достижений явилась Международная выставка "Ремдеталь-88" (г. Пятигорск). На этой выставке ВНИИ ВИД, кроме демонстрационного оборудования, представил ряд новых технологий, внедренных на конкретных ремонтных предприятиях. Отзывы на наши разработки были положительные, мы готовились к решению новых задач. Работали над техническими заданиями для Минстанкпрома по созданию автоматизированных линий по восстановлению деталей большой номенклатуры.

Но грянули события на разделение Советского Союза. Я вместе со всеми очень болезненно переживал это событие. Как нам быть в новых условиях, если раньше была четкая координация в распределении работ? Например, ВНИИВИД решал вопросы восстановления деталей по шасси машин, а мы центр по двигателям. Как будет все в новых условиях? Но вопрос разделения Союза решен, нас не спросили об этом. Нужно было жить в новых условиях. Наш институт еще 12 лет работал самостоятельно, а затем был в 2003 году присоединен к ГОСНИТИ.

ВНИИВИД ВНПО “Ремдеталь” был присоединен к институту механизации раньше. Но и в этих условиях мы продолжали общаться, обмениваться информацией, участвовать в совместных мероприятиях, конференциях, выставках, встречах.

Мне здорово повезло, что я общался, дружил и работал с прекрасным специалистом, организатором, знающим ученым, добрым, отзывчивым человеком Иваном Степановичем Деревцом.

Низкий Вам поклон, доброго здоровья, благополучия!

Л.В. ПОГОРІЛЬЙ,
Український державний центр
по випробуванню та прогнозуванню
техніки і технологій для сільсько-
гospодарського виробництва
(УкрЦВТ). Орган сертифікації
(ОС СЕПРОсільмаш).

Директор, доктор технічних наук,
професор, академік НААН, РАСГН
та АІНУ, заслужений діяч науки
і техніки України

СЛОВО ПРО ТОВАРИША І ДРУГА

Людина бурхливого ХХ століття ІВАН СТЕПАНОВИЧ ДЕРЕВЕЦЬ, яому невдовзі виповниться 85 років, прожив складне, нелегке, переповнене цікавими подіями і крупними звершеннями життя. Доля цієї людини увібрала всі трансформаційні процеси, що проходили в нашему суспільстві в минулому столітті: голodomор, воєнне лихоліття, важкі повоєнні часи, відбудову зруйнованого народного господарства, створення виробничо-технічної бази села, крушіння великої держави...

Закінчивши Київський сільськогосподарський інститут, факультет механізації в 1952 році, він на все життя залишився юним душою, вірним друзям і обраному фахові. Визначні виробничі досягнення, наукові праці стали своєрідним звітом його науково-

технічної діяльності в галузі технічного обслуговування, ремонту та відновлення спрацьованих деталей сільськогосподарської техніки. Численні нагороди та відзнаки свідчать про визнання його досягнень широкою громадськістю та державою, а сивина — про складні повороти його долі і напруження в праці та житті.

За довгі роки самовідданого трудового життя ним було багато зроблено по створенню матеріально-технічної бази агропромислового комплексу України. Ще змолоду Іван Степанович, працюючи директором МТС, побудував у Броварах і оснастив сучасним ремонтно-технологічним обладнанням типову машинно-тракторну станцію (МТС), а потім побудував МТС у Борисполі і створив вперше в Союзі цех по відновленню спрацьованих деталей машин. Вже на посту секретаря райкому йому доручили розпочати будівництво Бориспільського аеропорту, а пізніше в обласному об'єднанні "Сільгосптехніка" Київської області грунтовно реконструювати всі майстерні тодішніх МТС та створити сучасні спеціалізовані майстерні по ремонту сільськогосподарської техніки. За короткий строк в усіх районах області були збудовані залізничні тупики, а біля них сучасні склади для паливно-мастильних матеріалів, мінеральних добрив та ядохімікатів.

Збагаченому виробничим досвідом, грунтовними знаннями і високими організаційними здібностями, Івану Степановичу в 1967 році доручили очолити Всесоюзний НДІ по відновленню спрацьованих деталей. За короткий строк в смт. Глеваха він побудував крупний інститут, оснастив його сучасним обладнанням і приладами, попіклувався про житло, дитячий садок і спільно з іншими організаціями — про школу, торговий центр. Та головним його досягненням стало створення міцного, дієздатного колективу науково-технічних кадрів і розгортання великих, державної ваги, робіт по розробці десятків поточного-механізованих ліній та кількох тисяч технологічних процесів, устаткування, пристройів і ремонтної оснастки. Ці розробки, широко впроваджені у виробництво, забезпечували надійну роботу багатотисячного машинно-тракторного парку України і інших республік, приносили крупний економічний ефект. Численні державні нагороди — вагома оцінка визначних досягнень І.С. Деревця.

На всіх щаблях довгого і плідного трудового життя доля зводила Івана Степановича з цікавими і впливовими людьми, видними

партійними і господарськими керівниками, вченими і просто добрими друзями. Молодим секретарем райкому він часто спілкувався з секретарем ЦК Компартії України П.Ю. Шелестом, а на посадах в ЦК і як голова “Обслільгосптехніки” — з М.Д. Бубновським, Л.В. Андрієнком, П.М. Сьомиком, В.І. Кривошеєвим, В.Ф. Гарбузовим, І.І. Лукіновим та іншими.

Багато його товаришів і друзів також досягли високих державних постів. Та з них найбільш ширим і відданим був покійний Микола Петрович Момотенко, голова “Укрсільгосптехніки”, могутня і енергійна людина. Іноді за дружньою чаркою ми слухаємо цікаві та зворушливі спогади Івана Степановича про цю чудову державну людину та інших друзів та людей, що вболівали за неньку Україну і чимало зробили для її народу.

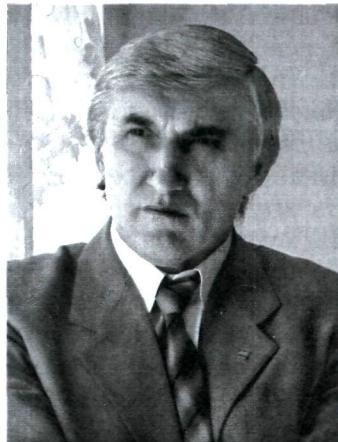
Спогади Івана Степановича про бурені роки його життя і праці, що пропонуються зацікавленому читачу, написані душою. Він був свідком і учасником багатьох знаменних подій в Україні, вніс великий особистий внесок в розбудову інженерно-технічної бази села, виховання численної армії інженерів і науковців.

Слава і шана визначному науково-технічному діячу, фундатору інженерної служби багатостражданого села!

В.В. АДАМЧУК,
доктор технічних наук, директор
ННЦ “ІМЕСГ”, академік НААН

ЗВЕЛИЧЕНИЙ ПРАЦЕЮ

Як особистість Іван Степанович Деревець формувався в умовах радянської доби, коли кадрова політика полягала в тому, що під патронатом партії з народу відбирали енергійну, здібну молодь відповідного походження і з неї цілеспрямовано ростили працівників управлінського апарату, партійних і державних органів. Кращою протекцією на той час для кар'єрного зростання

були такі якості: висока працездатність, професіоналізм, успішність довіреної ділянки роботи, вміння формувати правильні стосунки як з керівництвом, так і з підлеглими і, безумовно, високий моральний рівень у побуті та радянський патріотизм. Це вже пізніше, а надто у вісімдесятіх роках, ці принципи підбору і вирошування кадрів будуть нівелювані, а в попередні періоди це була аксіома кадрової політики.

На своєму життєвому шляху, обіймаючи різні державні і партійні посади, Іван Степанович мав справи з великою кількістю людей, серед яких траплялися й не зовсім шляхетні і порядні. Однак від цього не зчествіла його душа і в його поведінці і по цей день у ставленні до людей немає проявів снобізму: він завжди знаходить у них кращі якості і прагне їх розвивати.

У підтвердження сказаного можна згадати про те, як Іван Степанович, який на той час працював в апараті ЦК Компартії України, сміливо заступився за академіка Петра Мефодійовича Василенка і професора Семена Павловича Бублика, позиції і дії яких з вини необ'єктивних опонентів були свідомо перекручені, а створені на цій основі їх справи — передані на розгляд увищий партійний орган України.

Працюючи завідувачем сектору механізації і електрифікації сільгоспвідділу ЦК КП України, Іван Степанович активно впливав на кадрову політику, пропонуючи на відповідні посади перспективних і здібних фахівців інженерного профілю. Його в ті часті жартома називали головним “раввіном” інженерної служби. До когорти його “хрещеників” належав і професор Крамаров Володимир Савович, який залишився у нашій пам’яті як один з найуспішніших директорів Українського науково-дослідного інституту механізації та електрифікації сільського господарства. На кадри у Івана Степановича і зараз хороший “нюх”. Достатньо короткого спілкування з людиною і він уже може з високою вірогідністю завбачити, чого від неї варто чекати.

Іван Степанович належить до когорти людей, які реально сприяли стрімкому розвитку вітчизняної служби матеріально-технічного забезпечення сільського господарства з її потужною мережею. Займаючи різні посади, він багато зробив для успішного функціонування цієї служби і його успіхи були належним чином оцінені як його колегами, так і керівниками державного

рів- ня. А тому Іван Степанович був і залишається визнаним авторитетом у цій справі і шанованим серед фахівців інженерного профілю.

Свою адміністративну кар'єру він завершив у дев'яностох роках у розпал спонтанної капіталізації, залишивши посаду директора Інституту технічного сервісу УААН. Але і в цих непростих умовах Іван Степанович дотримувався чіткої лінії виваженого консерватизму, зоріентованого на державні інтереси, а не на дрібне “ділyatство”.

Не зважаючи на свій поважний вік, Іван Степанович наполегливо відстоює свої переконання стосовно удосконалення форм матеріально-технічного забезпечення АПК, розвитку вітчизняного сільськогосподарського машинобудування та функціонування установ аграрної науки. В міру своїх сил і можливостей активно веде роз'яснювальну роботу щодо створення державної системи матеріально-технічного забезпечення АПК з прийняттям необхідного для цього Закону України.

В колі колег Іван Степанович завжди ділиться своїми баченнями стосовно шляхів і способів усунення існуючих проблем як у сільськогосподарському виробництві, так і його науковому забезпеченні. Як прихильник прагматичного сприйняття Природи та її законів, він і людей оцінює тільки за їх вчинками. Для скромних у нього завжди знайдеться добре слово у вигляді підтримки і поради, а хвастунів він гострим словом швидко “приземлює”.

Як людина Іван Степанович завжди був і залишається хлібо-сольним хазяїном і чудовим розповідачем. А згадувати і розповідати йому є про кого і про що. Адже на своєму віку він зустрічав багато цікавих і талановитих людей, серед яких були відомі державні і партійні діячі, учені, господарники.

Своє вісімдесятп'ятіліття Іван Степанович зустрічає сповнений гордості за зроблене ним і його поколінням, за добре ставлення до нього та його справ колег і людей, які зустрілися на його життєвому шляху.

Принагідно маю відзначити, що всім своїм життям Іван Степанович підтверджив справедливість народної прикмети, що коли людина все своє життя робить хороші справи задля інших людей, то з віком усі вони залишають на її обличчі привабливі риси доброти і шляхетності.

В.І. ФЕДАН,
колишній завідувач
сільгоспвідділу ЦК КП України,
кандидат технічних наук

ДРУЖБА, ПЕРЕВІРЕНА РОКАМИ

Вперше зустрівся я з Іваном Степановичем Деревцем на початку 1963 року, коли мене запросили в апарат ЦК КП України на посаду заступника завідуючого відділом механізації, електрифікації та будівництва сільгоспвідділу. Пропонували цю посаду І.С. Деревцю, але він відмовився. В той час Іван Степанович працював завідувачем сектором механізації і електрифікації сільгоспвідділу ЦК КП України. Повідомив мене, що в нього підготовлена кандидатська дисертація на тему “Резерви скорочення витрат на утримання і експлуатацію техніки в колгоспах (на прикладі Київської області)”. Тоді, працюючи в апараті ЦК КПУ, захищатись не дозволялося. Тому він попросився на господарську роботу.

Прохання його задовольнили і він був призначений Головою Київського об'єднання “Сільгосптехніка”, де працював до початку 1967 року. В 1965 році захистив дисертацію і отримав диплом кандидата економічних наук.

У 1962 році головою “Союзсільгосптехніки” був затверджений О.О. Єжевський. Майже 18 років він перебував на цій посаді до 1980 року. Спілкування з О.О. Єжевським у Івана Степановича відбувалося постійно. Тут проявились найкращі риси цих двох керівників. Потяг до всього нового. Перший в країні Всесоюзний семінар було підготовлено під керівництвом І.С. Деревця під гаслом “Відродження індустріальних технологій у ремонтному виробництві”. Від цього часу О.О. Єжевський за погодженням з Київським обкомом партії і ЦК КП України затвердив Івана Степановича директором Українського філіалу (ДержНДТІ), який потім переріс у Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей машин (ВНДІВСД).

Тут проявились кращі риси його характеру. Завжди був доступним, простим і відвертим. Міг сказати правду в очі, але казав доброзичливо, без приниження людини. Завжди міг захопити слухачів своїми спогадами про далеке минуле і сучасне. В короткий час укомплектував інститут висококваліфікованими кадрами. Постійно дбав про уdosконалення їх професійного рівня. Створив належну виробничу базу інституту, оснастив лабораторії найновішим обладнанням, побудував кілька житлових будинків для працівників та інші соціальні заклади — це йому належить першість у побудові містечка зі всією інфраструктурою у новій частині Глевахи. Та найголовніше те, що він націлив колектив не відсиджуватись у кабінетах, а всі розробки інституту по технології ремонту техніки й відновленню спрацьованих деталей впроваджувати в усіх областях України, а також і по всіх інших республіках, адже він був Всесоюзним інститутом.

Вінцем роботи і показом здобутків був Всесоюзний семінар, який відбувся в м. Києві “Ремдеталь-83”, він був поштовхом для впровадження наукових досягнень у галузі ремонтного виробництва у всіх республіках СРСР і отримав найвищу оцінку керівників областей, республік і в цілому союзного керівництва.

Цей семінар засвідчив наступне: всі розробки інституту, які на ньому демонструвались — потрібно втілювати в життя, незважаючи на консерватизм окремих керівників. Саме так поступав І.С. Деревець. Це добре розуміли і всіляко підтримували ініціативу в Казахстані, Молдавії, Росії, Білорусії та областях України.

Іван Степанович народився 2 серпня 1928 року, пройшов багатоступеневий трудовий шлях. Серед них — старший інженер, головний інженер МТС, директор МТС, перший секретар райкому партії, завідуючий сектором механізації і електрифікації ЦК КП України, голова Київської “Обслільгосптехніки”, директор інституту. За багатолітню і плідну працю Іван Степанович нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом “Знак Пошани” і багатьма медалями та Почесними грамотами.

Зустрічалися ми з Іваном Степановичем і у сімейній обстановці. Дружина Ніна, син Леонід. Красива, охайна, уважна жінка, любила приготувати “вареники на пару”. Завжди при приїзді в Москву навідувався на мою квартиру. Дружина Олена Іванівна,

син Максим тепло зустрічали Івана Степановича, довго розмовляли за круглим столом про Україну, то були самі творчі роки, ми були в розквіті сил, спілкування приносило відчуття єдиної родини, друзів і товаришів по роботі. Особливо моя дружина Олена, яка була викладачем української мови, їй хотілось почути рідну українську мову, а Іван Степанович розмовляв лише на рідній мові. На превеликий жаль пішли у вічність зовсім молодими. Царство їм небесне. Неодноразово виїжджали з Іваном Степановичем та головою “Укрсільгосптехніка” Володимиром Івановичем Кривошевим та Миколою Петровичем Момотенком на полювання, відзначали святкові дні. Обмінювалися думками на різні теми, але найбільше говорили про роботу, жаль, що багато питань, так до цього часу невирішені.

Іван Степанович, незважаючи на поважний вік, ще працює в ННЦ “ІМЕСГ” НААНУ, має понад 120 друкованих праць. Намагається обґрунтувати концепцію організації матеріально-технічного забезпечення сільського господарства, як основного чинника для врятування села від остаточної розрухи. Побажаю йому великого довголіття, особистого щастя, бадьорості душі і тіла, енергії для втілення в життя мрій і задумів, подальшого спілкування з колегами і друзями. Дорогий Іване Степановичу, хай тобі щастить всюди і в усьому!

В.Г. ЛИСЕНКО,
колишній начальник “Головплодвин-
прому” України, член Уряду УРСР
1977–1985 рр., заступник міністра
сільського господарства України
1986–1996 рр., заслужений працівник
сільського господарства України

I.C. ДЕРЕВЕЦЬ – ЧУДОВА ЛЮДИНА

Y 1967 році Іван Степанович був призначений директором Українського філіалу Державного науково-

во-дослідного технологічного інституту “Союзсільгосптехніки” СРСР, в роботу якого до цього неодноразово доводилось втрутатись сільгоспвідділу ЦК Компартії України для налагодження взаємовідносин в колективі.

З приходом нового директора все стало на свої місця.

Коли я спітав його, як це вдалося зробити, він сказав: “Кожного тижня — завдання, потім звіт. Ті, що не змогли так працювати — подали заяви на звільнення”.

Так, він був вимогливим, але й справедливим.

З цим колективом Іван Степанович пропрацював директором 30 років.

З кожним роком зростала роль інституту, зміцнювалась його матеріально-технічна база, наукові розробки впроваджувались не тільки по Україні, а й усьому Союзі.

У 1980 році на його базі було створено Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей машин.

В 1983 році відбулась виставка “Ремдеталь—83”, на якій учасники всіх республік СРСР ознайомились з впровадженням розробок інституту на підприємствах України.

За плечима Івана Степановича багатющий життєвий досвід спілкування як з працівниками союзного, так і республіканського рівня, рядовими працівниками, участі в різних конференціях, семінарах та інших заходах, в тому числі за кордоном.

Велика громадська робота.

Він учасник Великої Вітчизняної війни, заслужений працівник сільського господарства України, нагороджений орденами і медалями.

Іван Степанович знаний і шанований багатьма трудівниками села, друзями.

Чудова людина, чуйний, порядний, доброзичливий, з виваженим характером. Добрий сім'янин.

Можна ще багато говорити хорошого про Івана Степановича. Коли бачиш, чуєш, спілкуєшся з ним, то хочеться, щоб час зупинився і так було завжди.

**В.В. МОСТОВИК — голова ради
та члени ради ветеранів та праці
інженерної служби АПК України
О.Г. КАРПІНСЬКИЙ**

В.І. ФЕДАН

В.Г. ЛИСЕНКО

А.Г. ЛЯШЕНКО

Т.Д. ГОЛУБЕНКО

В.М. СТРЕТОВИЧ

ЖИТТЕВИЙ, ВИРОБНИЧИЙ ТА ТВОРЧИЙ НАУКОВИЙ ШЛЯХ

Іван Степанович Деревець пройшов довгий і складний трудовий шлях на державній, партійній і науковій роботі. Народився 2 серпня 1928 року в селі Гоголів Броварського району Київської області в селянській родині. Пізнав Голодомор 1932—1933 років, воєнне лихоліття окупації і післявоєнне голодне студентське життя. У роки війни 15-річним хлопцем працював у колгоспі на різних роботах. З цього й розпочинається його трудовий стаж, який у 2008 році має дорівнювати 65 рокам. Після закінчення 10 класів один рік, у 1946 році, працював учителем.

У 1952 році закінчив Київський сільськогосподарський інститут, одержав кваліфікацію інженера-механіка і був направлений працювати старшим інженером Головного управління машинно-тракторних станцій Міністерства сільського господарства УРСР. У ті роки там працювали такі досвідчені, висококваліфіковані спеціалісти, як О.Ф. Крилов, Д.Ф. Янченко, В.О. Терещенко, В.О. Степаненко, І.С. Череватенко, П.Г. Капуста та інші фахівці сільського господарства. Вони навчили Івана Степановича, як потрібно опрацьовувати різного роду інформацію, дотримуватися чіткості й акуратності в роботі, толерантно працювати з людьми.

У Міністерстві І.С. Деревець працював лише один рік до весневого Пленуму ЦК КПРС 1953 року і добровільно пішов трудитися на виробництво головним інженером Броварської

машинно-тракторної станції (МТС) Київської області. За його активної участі й наполегливості протягом 1954–1956 років у МТС було збудовано типову ремонтну майстерню, автотракторні гаражі та інші виробничі і побутові приміщення. Одночасно виконувався весь обсяг механізованих робіт у колгоспах зони МТС у відповідності з щорічно доведеними планами та виробничими завданнями.

Як одного з кращих головних інженерів МТС весною 1957 року його призначають директором Бориспільської МТС Київської області. Новому молодому директору довелося у широких масштабах розгорнати капітальне будівництво типових виробничих об'єктів. У ті роки він почав займатися розробкою прогресивних технологій і обладнання, вдосконаленням організації масового відновлення спрацьованих деталей і в 1957 році вперше в СРСР разом з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР було створено дільницю з відновлення спрацьованих деталей машин, для якої також необхідне було виробниче приміщення.

Починаючи з періоду роботи в Бориспільській МТС, з Іваном Степановичем плідно працював головним інженером Семен Григорович Тютюнник — високої професійності інженер і людина високої порядності. З цього часу вони стали на все життя близькими соратниками і друзями. Іван Степанович умів оцінювати гідність своїх працівників і завжди відповідав їм своєю прихильністю й порядністю.

За рішенням березневого Пленуму ЦК КПРС у 1958 році була проведена реорганізація машинно-тракторних станцій. Техніка була продана колгоспам, механізатори МТС стали колгоспниками. Агрономічна, зоотехнічна і ветеринарна служби, які були при МТС, також перейшли в колгоспи. МТС були перетворені в ремонтно-технічні станції (РТС). Вони не займалися виробничими питаннями безпосередньо в господарствах, а виконували функції комерційних структур, забезпечували всі господарства районів запасними частинами, мінеральними добривами, нафтопродуктами, ремонтом сільськогосподарської техніки. При РТС залишилися механізовані загони, що давало можливість допомогти господарствам при проведенні сільськогосподарських робіт.

На початку 1959 року І.С. Деревця призначають начальником Київського обласного управління матеріально-технічного постачання і РТС. Під час роботи на цій посаді йому постійно доводилося вирішувати ряд складних питань із завідувачем сектора сільгоспвідділу Мурзою Віктором Івановичем, секретарем Київського обкому партії Гаркушею Миколою Андрійовичем, першим заступником голови, а згодом головою Київського облвиконкому Лисенком Іваном Петровичем, а по окремих питаннях навіть з Шелестом Петром Юхимовичем, який у той час працював першим секретарем обкому партії. Це були люди безмежної відданості дорученій справі, міцного гарту і величезної відповідальності.

У грудні 1959 року І.С. Деревця на Пленумі Бориспільського райкому партії обирають першим секретарем.

Тільки тепер, коли пройшло багато років, я зрозумів, наскільки це була складна і відповідальна робота, якщо до неї відноситься з душою і пам'ятати, що людям завжди ти повинен допомогти, — згадує Іван Степанович.

Якось розповідав він про людські долі.

Коли працював першим секретарем Бориспільського райкому партії стався такий випадок: серед ночі на квартиру дзвонять із села Старе (30 км від Борисполя) і повідомляють, що жінка не може розродитися, а районна лікарня не відповідає на викили. Він пішов до райкому, сів за кермо машини, підняв з постелі головного гінеколога району, їх приїзд і медичне втручання врятувало молоду породіллю, дитину, не залишило сиротами ще двох діток.

У грудні 1960 року І.С. Деревця призначають завідувачем сектором механізації і електрифікації сільгоспвідділу ЦК КП України. У той час Першим секретарем ЦК КПУ працював М.В. Підгорний, другим — І.П. Казанець, секретарем по промисловості — В.Г. Гайовий, секретарем по сільському господарству — М.Д. Бубновський, інспектором ЦК КПУ по Київській області — О.П. Ботвин, завідувачем відділу сільського господарства — І.Л. Андрієнко, його заступником — П.М. Сьомик, С.І. Кучер, В.П. Вижиговський, завідувачами секторами були І.І. Лукінов, П.К. Лузан, А.І. Коваленко, О.Г. Сінчукова, А.П. Мирофанова, О.М. Давиденко, якого замінив І.С. Деревець.

У секторі механізації і електрифікації в той час працювали, крім завідувача, два інструктори: С.М. Бабкін і П.Г. Папченко. Це були досвідчені спеціалісти, які працювали в ЦК понад 10 років, постало питання про перехід їх на іншу роботу. Це було також пов'язано із заробітною платою, бо тоді інструктор отримував 150 крб. у місяць, а зав сектором — 200 крб. На їх місце прийшли досвідчені спеціалісти, які пройшли випробування на виробництві: М.Д. Вечеря, Ф.П. Полупанов, В.Г. Лисенко.

У ті роки Іван Степанович постійно спілкувався з високими посадовцями. Самі вони були простими і зміну собі таку готували. На яких посадах він би не працював, завжди був доступним, простим, відкритим і відвертим. Правду завжди казав у вічі, якою б гіркою вона не була, але завжди говорив доброзичливо, без припинення людини, бо сам зберігав людську гідність, дуже багато зробив добра для людей, тому його соратники тісно гуртувалися навколо нього.

Керівництво республіки бачило позитивні сторони діяльності Івана Степановича і цінувало його як професійного спеціаліста. Якось він зайшов по справі до секретаря ЦК М.Д. Бубновського і застав там Голову Ради Міністрів УРСР Н.Т. Кальченка. Високо-посадовці перші привіталися з ним, а тоді Кальченко, звертаючись до Бубновського, сказав: “Оці інженери гуртується і підтримують один одного, як євреї, а це їх рабин”. Усі засміялися, Никифор Тимофійович сказавши це, нічого поганого не мав проти них. Навпаки, в цих словах відчувався який присмак гіркоти і жалю, що вони завжди підтримують один одного, чого, до речі, часто-густо бракує еліті української національності. Недаремно кажуть, що коли збираються два українці, то тоді серед них з'являються три гетьмани. Від такої розбіжності в поглядах і діях між керманичами завжди страждала Україна і її народ. Такий наш український менталітет. Всі наші керманичі хочуть бути гетьманами. Щодо інженерів, то про них Кальченко сказав правду. Вони завжди знаходять між собою взаємопорозуміння і взаємопідтримку, не-зважаючи на національність партнера.

У вересні 1963 року Івана Степановича було призначено головою Київського об'єднання “Сільгосптехніка”. За 4 роки перебування на цій посаді йому вдалося багато чого

зробити. Відбудовано ремонту базу, проведено її спеціалізацію, створено могутні мережі прирейкових складів мінеральних добрив та нафтопродуктів, базу матеріально-технічного постачання, майже в кожній райсільгосптехніці побудовано житлові будинки, гуртожитки, єдальні, дитячі садки. Усе це робилося для людей.

У 1964 році Іван Степанович закінчив писати дисертаційну роботу на тему: “Резерви скорочення витрат на утримання і експлуатацію техніки в колгоспах (на прикладі Київської області)” і 5 травня вийшов з нею на захист. Науковим керівником був І.М. Романенко, офіційними опонентами — Ю.К. Киртбая та І.Й. Дорош. У кінці 1965 року отримав диплом кандидата економічних наук.

На початку 1967 року Іван Степанович був призначений директором Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту “Союзсільгосптехніки” СРСР (ДержНДТІ). Отримав у спадок від попередника захудале господарство. За кілька років він створив здоровий працездатний колектив висококваліфікованих кadrів, потужну виробничу базу, оснастив лабораторії найновішим обладнанням, а найголовніше те, що всі наукові розробки не складалися на поліці: все мало свого замовника, конкретні місця впровадження.

У 1980 році на базі ДержНДТІ (ГОСНИТИ) було створено Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей машин Держкомсільгосптехніки СРСР (ВНДІВСД), який у 1991 році увійшов до складу Української академії аграрних наук (УААН) і був перейменований на Інститут технічного сервісу УААН (ІТС).

Інститут технічного сервісу був головною установою у Відділенні механізації і електрифікації УААН з наукового забезпечення функціонування технічного сервісу в агропромисловому комплексі України.

Протягом своєї діяльності інститут мав два підрозділи: науковий: 250 співробітників, з них 78 кандидатів наук і 1 доктор наук; госпрозрахунковий: ЦДКТБ (центральне дослідне конструкторсько-технологічне бюро), яке налічувало 256 співробітників.

Працюючи директором інституту, І.С. Деревець вніс значний особистий вклад у його розвиток. При безпосередній його

участі виконані роботи по обґрунтуванню організаційних форм, розробці прогресивних технологій і обладнання, створенню підприємств з ремонту сільськогосподарської техніки і відновленню спрацьованих деталей. Впроваджено у виробництво понад 300 потоково-механізованих ліній, майже 1600 технологічних процесів і ремонтних креслень, 1800 найменувань устаткування та оснащення.

Можна впевнено стверджувати, що всі розробки інституту з технології ремонту техніки і відновлення спрацьованих деталей впроваджувалися по всіх областях України і по всіх республіках Союзу, адже він був Всеосоюзним інститутом.

Значне місце в його виробничій і науковій діяльності займали питання пропаганди наукових розробок і передового досвіду. І.С. Деревець систематично брав участь у підготовці і проведенні семінарів, нарад, виставок, виступав з доповідями і лекціями, публікував статті, брошури з питань технології і організації використання технічного обслуговування, ремонту і відновлення спрацьованих деталей сільськогосподарської техніки та створення системи матеріально-технічного забезпечення АПК України. Має 120 друкованих праць, підготував трьох кандидатів наук.

І.С. Деревець брав участь у міжнародних конференціях, у складі делегацій виїжджав у Болгарію, В'єтнам, на Кубу, Чехословаччину, Угорщину та Німеччину для консультацій з питань економіки і організації створення ремонтної бази. Як член делегації брав участь у роботі країн-членів РЕВ з питання “Технічне обслуговування і ремонт машинно-тракторного парку”.

Колективу інституту було що показати гостям із своїх розробок, поділитися вагомими здобутками. На жаль, інститут, як самостійну структуру по технічному сервісу, розформували і приєднали до Інституту механізації та електрифікації сільського господарства.

Іван Степанович з віячністю сприймав поради своїх наставників: В.І. Кривошеєва, М.Д. Бубновського, К.І. Адрієнка, В.Ф. Гарбузова, О.Ф. Крилова, П.Г. Капусти, Я.Ф. Янченка, П.М. Сьоміка, Ф.І. Савченка, І.М. Романенка, Ю.К. Киртбая, І.Й. Дороша. Він обмінювався досвідом і радився з різних питань з відомими вченими: В.М. Ремеслом, І.І. Лукіновим, П.М. Василенком, Л.В. Погорілим, П.Т. Саблуком, М.Я. Дем'я-

ненком та іншими. Довгі роки він плідно працював під керівництвом визначних особливостей союзного рівня: О.О. Єжевського, В.М. Швидька, В.І. Чорноіванова, В.І. Федана, С.С. Черепанова.

І.С. Деревець протягом всієї своєї трудової діяльності здійснював активну громадську роботу. Обирається членом Київського обкуму Бориспільського та Васильківського райкомів партії, депутатом Київської обласної Ради, протягом 5 років був членом Київського облвиконкуму, 18 років — головою Київської обласної ради науково-технічних товариств, членом декількох науково-технічних і координаційних рад. Учасник Великої Вітчизняної війни, заслужений працівник сільського господарства України, за багатолітню і плідну працю нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом “Знак Пошани” і багатьма медалями та Почесними грамотами.

Іван Степанович Деревець, відпрацювавши 60 років, з них 30 років директором інституту, вийшов на пенсію, але продовжує працювати головним науковим співробітником ННЦ “ІМЕСГ” НААН. Ним проведено техніко-економічне обґрунтування і розроблена структурна система матеріально-технічного забезпечення в АПК України.

Розроблена також концепція організації матеріально-технічного забезпечення АПК України та проект Закону України “Про матеріально-технічне забезпечення агропромислового комплексу”, який подав на розгляд державної комісії. Для відродження села — це є найважливіше питання. У проекті цього Закону з метою впровадження державного регулювання пропонується створити:

- Державний комітет матеріально-технічного забезпечення АПК України;
- Державний комітет тракторного і сільськогосподарського машинобудування.

Коли щось конкретно робити для врятування села — то це найбільш дієвий і корисний варіант.

Побажаємо йому і надалі міцного здоров'я і трудової насланки!

Я.С. ГУКОВ,
доктор технічних наук,
академік НААН та РАСГН

ВЧЕНИЙ ВБОЛІВАЄ ВСІЄЮ ДУШЕЮ ЗА ДОЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Незабаром ювілей Івана Степановича Деревця. Маю бажання викласти свої думки про цю людину.

Перше, що мені хотілося б відзначити — це його глибоке українство. Про що б не вели мову, прямо або опосередковано Іван Степанович кожною клітиною свого тіла вболіває за долю України. Це дуже важливо, особливо тепер, коли є пряма небезпека нашій нації розчинитися в планетарній історії і зникнути назавжди. Не треба думати, що це перебільшення. На жаль, це так і це добре розуміє Іван Степанович, коли говорить і пише про це. А він людина, яка має дуже солідний послужний список (не буду повторюватись, все це викладено в його опублікованій біографії). Скажу лише, що це людина діла, результату, а не сюсюкання і тріскотні. До таких людей варто прислухатись і робити правильні неупереджені висновки. Отже, Іван Степанович, по своїй суті, глибокого коріння У країні. На мій погляд, це ОСНОВА в цій людині, а все інше — похідні: добрий сім'янин, господар, мудра виважена терпелива натура і т. ін.

... З позицій моого сьогоднішнього становища хотів би більш детально торкнутися весни 1996 року. Про об'єднання інститутів ITC та ННЦ "IMEСГ" існують різні думки. Як на мене, на перший погляд, в такому об'єднанні більше мінусів, ніж плюсів. В технічно розвинутому суспільстві (а ми ж до такого прагнемо) технічний сервіс вкрай необхідний. Зараз ми маємо серйозні проблеми з цих питань. Тому такий інститут був би в державі незайвий. Але працюючи в апараті академії кілька років, зрозумів цю ситуацію глибше. Було б помилкою вважати, що об'єднання відбулося із ініціативи виключно керівництва академії. То був компроміс у жорстокій боротьбі за збереження самої академії. Якби академія

тоді не втрималась, то зникли б всі інженерні інститути. Про це красномовно свідчить досвід Академії сільськогосподарських наук Казахстану. На початку 90-х там національну та сільськогосподарську академії позбавили державної підтримки. Зараз інститути (зокрема з питань механізації — це КазНДІМЕСГ та ЦілинНДІМЕСГ) мають жалюгідний вигляд, а спроба скористатися “чужим розумом” в Казахстані поки що не дає належного ефекту. Однак тут не про це. Як тоді, в 1996-му році, Іван Степанович зумів зорієнтуватися в обставинах, як тепер бачимо, прийняти оптимальне рішення? Яка “методика”? І що це йому коштувало? Що прийшлося пережити цій людині? Часто про це думаю. Тільки мудра, виважена, практична (націлена на реальний результат) людина змогла наступити на горло власної пісні, власної амбіції, яка, звичайно, ж у такої людини є, терпеливо вислухати дорікання, яких вистачало і прийти до теперішньої ситуації, з якої видно, що це рішення було єдино правильним: зберігся колектив, збереглося майно, а сам Іван Степанович за ці роки напрацював багато плідних наукових результатів.

... Йдуть роки. Життя не стойть на місці. До керівництва НААН, ННЦ “ІМЕСГ” приходять нові люди. І головне в цій ситуації, яка випала й на мою долю, не втрачати оптимізму і прикладом для мене в цьому плані є старший колега Іван Степанович Деревець. Я й понині в нього вчуся мудрості, виваженості у вчинках, толерантності.

В.М. БУЛГАКОВ,
доктор технічних наук, професор,
академік НААН, заслужений
винахідник України

ПЕРШИЙ КРОК

Так сталося у житті, що з Іваном Степановичем Деревцем я познайомився близько 40 років тому, ще юнаком, коли він взяв мене на роботу до себе в Українську філію Всесоюз-

ного державного науково-дослідного технологічного інституту ремонту та експлуатації машинно-тракторного парку (ДержНДТІ) — тепер це ННЦ “ІМЕСГ” НААН.

Перше місце роботи, початок трудової діяльності, мабуть, для будь-якої людини, це — перший крок, відповідальний і хвилюючий старт у майбутнє, перше серйозне випробування, що може стати долею.

І цей перший крок відбувся у мене дуже щасливо!

Ще б пак, потрапити за направленням, після закінчення з відзнакою у 1974 р. факультету механізації сільського господарства Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства, відразу в науково-дослідний інститут, та ще й в лабораторію № 5, що мала напрям досліджень і розробок по бурякозбиральних машинах (а до цього я успішно написав і захистив у Харкові, під керівництвом д.т.н., професора В.Я. Аніловича, дипломний проект по дослідженю надійності сучасних бурякозбиральних машин), це вже була доля. Приємним було також те, що в касі інституту мені, як молодому фахівцю, були видані підйомні гроші, сплачений проїзд з Харкова до Глевахи, та надано місце у гуртожитку. Трохи пізніше я був поставлений в інституті на квартирний облік.

В лабораторії № 5, куди мене направив Іван Степанович на посаду інженера і поріг якої я переступив 1 жовтня 1974 року, був дуже міцний, згуртований, під керівництвом завідувача лабораторії, кандидата технічних наук Петра Олександровича Черненка, але невеликий за чисельністю, колектив. До речі, згодом зі стін цієї лабораторії вийшли 2 доктори та 2 кандидати технічних наук. А тоді, міцний сплав науковців та інженерів успішно розв'язував нелегкі завдання по розробці технології та організації ремонту бурякозбиральних машин. Це були — к.т.н. М.В. Молодик (згодом д.т.н., професор, чл.-кор. НААН, заступник директора інституту з наукової роботи), інженери: М.Д. Бідуля, В.М. Голопапа, М.С. Ярославський (який тільки-но закінчив очну аспірантуру в УСГА під керівництвом чл.-кор. ВАСГНІЛ, д.т.н., професора В.С. Крамарова і, на жаль, так і не захистив кандидатську дисертацію в галузі організації ремонту сільськогосподарської техніки), Л.І. Шаповал (згодом кандидат технічних наук з відновлення спрацьованих деталей сільськогосподарських машин), М.С. Ку-

ценко, Л.О. Шейко (згодом закінчив аспірантуру в Москві у головному інституті ДержНДТІ), В.М. Палагеча, Л.І. Русаковський і єдина жінка, технік Т.Т. Невгад. Усі фахівці були дуже освічені в галузі технологій та організації ремонту сільськогосподарських машин і мали значний досвід наукової роботи. Іван Степанович умів підбирати потужні висококваліфіковані наукові та інженерні кадри. А мені довелось ще тільки освоювати нелегкі ази інженерної і науково-дослідної роботи. Вчитись жити в колективі, з різноманітними науковими, виробничими, громадськими та соціальними завданнями і турботами (політінформації, чергування в ДНД, кроси, відпрацювання в колгоспі, оформлення стінгазети, плавання в басейні та ін.).

Майже відразу мені було доручено розробляти і відповідати за розділ тієї частини тематики лабораторії, яка стосувалась дослідження надійності сучасних бурякозбиральних машин. На все життя запам'ятав я перше своє багатоденне відрядження з М.С. Ярославським на південь України та в Молдову по збиранню інформації по відмовах нових комплексів бурякозбиральних машин БМ-6, КС-6 та РКС-6, які попередньо були взяті лабораторією на облік, ретельну статистичну обробку зібраної інформації, формування і написання річного звіту, розробку технічного завдання на проектування стенда для випробувань гідроциліндров бурякозбиральних машин і багато чого іншого.

Були при цьому і коротенькі зустрічі (в основному в коридорі) з директором, шановним Іваном Степановичем. Завжди він уважно розпитає про справи, роботу, життя.

А ще запам'яталась зустріч в стінах інституту нового 1975 року. Перший і останній раз я був свідком як весь колектив науково-дослідного інституту, на чолі з директором Іваном Степановичем Деревцем, як єдина та дружна родина, сидів разом за одним святковим новорічним столом, який був урочисто накритий в актовій залі інституту, з шампанським, з гарно прикрашеною ялинкою, з музикою і танцями. Це давало ні з чим незрівнянне відчуття єдності та згуртованості колективу. Фактично це було яскраве свято усіх — від технічних працівників лабораторії та відділів до керівництва інституту. І всі тоді це відчували. Але то була й велика мудрість Івана Степановича, який наполегливо створював цей колектив однодумців, гартував його, надихав на

нові наукові, конструкторські та технологічні надбання, які б мали не тільки пріоритет в усьому Радянському Союзі, але й у світі. І це йому в багатьох випадках вдавалось. Талант організатора у Івана Степановича — це від Бога.

Після цього мені доводилось в житті бувати на різних колективних святах, новорічних і ювілейних, великих і не зовсім, з високим керівництвом і без нього, але ніде я не відчував, як тоді, такої єдності, таких радошів, що всі разом святкують і такої поваги один до одного і до керівництва. Значно пізніше я прочитав, що такі родинні свята постійно і дуже корисно проводять майже в усіх фірмах і виробничих колективах Японії. Цілком, очевидно, що для того щоб колектив працював високоефективно, з максимальною віддачею і гідно при цьому жив, мабуть, обов'язково слід саме так і робити.

А тоді, навіть неозброєним оком було помітне особливе піклування і відчуvalася постійна турбота Івана Степановича про власне дослідне виробництво. Безперечно, що величезний досвід його попередньої діяльності (на виробництві — у сільгосптехніці та на високих державних і партійних керівних посадах) та власні наукові надбання підказували, що у такій великій справі як технологія ремонту і матеріально-технічне забезпечення сільського господарства неможливо без розроблення та впровадження нового технічного обладнання: для розбирання та збирання сільськогосподарських машин, відновлення спрацьованих їх деталей, засобів автоматизації ремонту, іншого ремонтно-технологічного оснащення. Тобто, все, що досліджено і розроблено в наукових лабораторіях, повинно бути негайно виготовлено (як тоді казали “втілено в метал”), повинно ефективно працювати, потім серійно виготовлятись і широко використовуватись у ремонтній галузі всієї країни. А тому, ним був дуже ретельно підібраний і укомплектований кваліфікованими фахівцями склад ЦКТБ (конструкторське бюро), старанно організоване та потужно оснащене (сучасними станками та виробничим обладнанням) дослідно-експериментальне виробництво (блок цехів). Тоді в блоці цехів працювали такі висококваліфіковані виробничники, яким було до снаги навіть “підкувати блоху”. І цей колектив “золотих рук” був особистим надбанням Івана Степановича і його особистою гордістю. Вони могли філігранно зро-

бити все сучасне ремонтно-технологічне обладнання і фактично його робили.

Особливою гордістю Івана Степановича були також розробки, які здійснювались в лабораторії під керівництвом Вілена Івановича Кірси. Ні в якому разі не перебільшуточі, можу стверджувати, що створені тоді в інституті діагностичні установки типу “Урожай” та стенді для регулювання паливної апаратури тракторів мали світовий рівень. Досягнутий технічний рівень цих установок, вміле використання сучасної електроніки і навіть дизайн на порядок перевищували існуючі в світі аналогічні розробки. І в цьому, безперечно, заслуга Івана Степановича. Постійна спрямованість на розроблення нових високотехнологічних процесів в ремонтній галузі і створення сучасного рівня обладнання, яка вимагалась директором інституту, відчувалась тоді в усіх лабораторіях.

А я в наступному 1976 році вже мав підвищення по службі і став старшим інженером вказаної лабораторії. В кінці 1975 року я написав першу в своєму житті наукову статтю і з хвилюванням відвіз її до редакції науково-виробничого журналу “Механізація сільського господарства”. З нетерпінням чекав її друкування (або відхилення) декілька місяців, поки на початку 1976 року не зустрів Івана Степановича, який розповів: “Вчора розглядали на засіданні редколегії твою статтю. Дехто казав, а для чого там формули, для чого статистичні таблиці і графіки? Відхиляємо. Але я їм кажу — нехай буде надрукована ця стаття, там є раціональне зерно, треба тільки її скоротити і до друку”. Так, з легкої руки шановного Івана Степановича побачила “світ” простенька, дуже скорочена, але перша у моєму житті друкована праця. Тепер, коли я для якоїсь потреби готову свій список наукових праць, то завжди бачу на чолі списку свою першу статтю, “хрещеним батьком” якої була тоді до мене дуже чуйна і добра людина — Іван Степанович Деревець.

До речі, фактично за неповних три роки, мое ім'я вже значилось у шести друкованих працях, в тому числі у чотирьох “Технічних вимогах на ремонт бурякозбиральної техніки”, в розробці яких я безпосередньо брав участь і які згодом були видані в Москві великими накладами.

Пригадується ще одна яскрава подія, на перший погляд не така знаменна, але дуже характерна. В 1976 році на початку літа,

у вихідний, разом з усіма співробітниками довелося працювати на суботнику і робити це із задоволенням, весело і дружно. Прибирали територію навколо нового корпуса інституту. Нам видали коси для знищення зайвої зеленої рослинності. На відведеній нашій лабораторії ділянці старанно знищуюмо траву, інтенсивно “махаючи” косами. Звідки побачив нас директор — Іван Степанович невідомо, але підійшов до нас і питає: “Хlopці, для чого так сильно махати. Ось подивіться, як треба — тихесенько, притискаючи п’ятачку коси до землі і плавно від себе убік”. Показав. Сам викосив невеличкий клаптик трави. Каже: “Зрозуміли?” — і пішов до інших показувати, навчати. Для нас молодих, та й для усіх в інституті він був тоді, як рідний батько. А тепер, навіть уявити, що керівництво прийде на суботник, взагалі неможливо.

Але подальша робота в інституті, який очолював Іван Степанович, у мене не склалася. Весною 1977 року я успішно склав вступні іспити в очну аспірантуру до Української сільськогосподарської академії і був заразований аспірантом відомого у світі вченого — академіка ВАСГНІЛ, чл.-кор. АН УРСР, д.т.н., професора Петра Мефодійовича Василенка, відпрацювавши в УФ ДержНДТІ близько 3 років. До речі Іван Степанович також вважається учнем Петра Мефодійовича Василенка, оскільки ще в 50-х роках слухав його лекції, складав іспити під час навчання на факультеті механізації сільського господарства УСГА. Крім цього, відомі й інші яскраві людські стосунки між цими видатними науковцями України. Вони обидва і в моєму житті мали величезне значення.

Мое звільнення з інституту і переведення в УСГА було негативно сприйняте Іваном Степановичем. Потім він спостерігав за моїм науковим життям, ретельно відслідковуючи як успіхи, так і невдачі. А колись, зустрівши, відверто сказав: “Ми думали, що як тільки ти підеш від нас, то відразу станеш академіком! Ну так що?”. Тоді мені нічого було йому відповісти. Але життя розставляє все на свої місця. Тільки нещодавно я все ж таки виконав дуже непросте побажання Івана Степановича. Колись мені ще раз “добре дісталося” від шановного Івана Степановича, коли він мене, а в моїй особі й інших вчених, привселюдно звинуватив у прихильності до теоретичних розробок, чомусь вважаючи, що вони не приносять користі. Тоді я не став заперечувати і доводити

очевидні речі, що теоретики у нас і в світі першими “прокладали дорогу” сучасному високотехнологічному механізованому та автоматизованому машинному виробництву сільськогосподарської продукції. Та й взагалі, майже вся сучасна механізація та автоматизація сільськогосподарського виробництва починалась з теоретика В.П. Горячкіна та його продовжувачів і послідовників В.С. Желіговського та П.М. Василенка. Я міг би тоді навіть згадати вислів видатного фізика-теоретика зі світовим ім'ям лауреата Нобелівської премії Л.Д. Ландау, який колись казав, що теоретики можуть доводити те, що неможливо навіть уявити. Але, я не став сперечатись з людиною, з рук якої я фактично отримав путівку в бурхливе наукове життя і завдяки якій так вдало зробив свій перший крок.

Низький уклін і шана йому за це!

М.К. ЛІННИК,
доктор сільськогосподарських
наук, професор, академік НААН,
заслужений діяч науки
і техніки України

**ОРГАНІЗАТОР
ТЕХНІЧНОГО
СЕРВІСУ СІЛЬСЬКО-
ГОСПОДАРСЬКОЇ
ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ**

Компетентність, чесність, порядкість, готовність надати пораду та посильну допомогу в складних ситуаціях своїм колегам та друзям — це ті риси характеру Івана Степановича Деревця, які притаманні йому протягом періоду творчої праці на різних посадах, які він обіймав в різні періоди свого життя.

Широковідомий в Україні і за її межами спеціаліст в галузі організації технічного обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки, досвідчений вчений і виробничик, стар-

ший науковий співробітник, заслужений працівник сільського господарства України, учасник Великої Вітчизняної війни, багатогранна творча людина — таким сприймається в колективі Національного наукового центру “ІМЕСГ” особистість Івана Степановича, в якому він зараз працює.

За своє творче життя Іван Степанович обіймав різні посади — працював учителем в середній школі, після закінчення інституту пройшов шлях від інженера до голови Київського обласного управління матеріально-технічного забезпечення і РТС Київської області.

Здібну, порядну і творчу людину Деревця Івана Степановича невдовзі запросили для роботи в партійні органи, де він працював на посадах секретаря районного комітету КП України, завідуючим сектором механізації та електрифікації ЦК КП України. Працюючи в партійних органах, особливо в ЦК КП України, Іван Степанович творчо здійснював підбір керівних кадрів для системи технічного обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки, в тому числі для науково-дослідних установ з механізації, електрифікації, автоматизації сільськогосподарських процесів та технічного сервісу.

Після захисту кандидатської дисертації Іван Степанович протягом 30 років очолював науково-дослідні інститути з ремонту і експлуатації машинно-тракторного парку та відновлення спрощуваних деталей. За цей період колективи інститутів одержали вагомі наукові здобутки щодо ремонту деталей, вузлів та агрегатів сільськогосподарської техніки, були обґрунтовані організаційні форми виконання техсервісних робіт в Україні.

Зараз, працюючи в Національному науковому центрі “ІМЕСГ” головним науковим співробітником, Іван Степанович разом з колегами відпрацьовують організаційні форми обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки, яка працює в реформованих сільськогосподарських господарствах різної форми і власності.

Вітаючи Івана Степановича Деревця з наступаючим ювілеєм, бажаю йому міцного здоров’я, довгих років життя та душевного спокою.

М.В. МОЛОДИК,
доктор технічних наук, професор,
член-кореспондент НААН

ІВАН СТЕПАНОВИЧ ДЕРЕВЕЦЬ – ТАЛАНОВИТИЙ ОРГАНІЗАТОР І ВЧЕНИЙ

Іван Степанович Деревець — відомий вчений-організатор творчих колективів у галузі інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, технічного обслуговування, ремонту і відновлення деталей

сільськогосподарської техніки, заслужений працівник сільського господарства України. Він вніс вагомий вклад у створення розгалуженої мережі ремонтно-обслуговуючих виробництв в Україні, формування їх матеріально-технічної бази, спеціалізації і кооперації.

Особливо талант організатора наукового колективу ним був проявлений в період становлення Українського філіалу Державного науково-дослідного інституту ремонту і експлуатації машинно-тракторного парку (ДержНДТІ), де І.С. Деревець з 1967 року працював директором.

Були підібрані кадри молодих і кваліфікованих фахівців, менше як за 10 років понад 20 науковців захистили кандидатські дисертації, сформувався потужний колектив висококваліфікованих наукових працівників, які успішно вирішували питання організації і технології ремонту сільськогосподарської техніки, розроблення сучасного ремонтно-технологічного обладнання, його серійного виробництва і впровадження в ремонтній галузі, створення базових підприємств для розповсюдження передового досвіду.

Починаючи з 1980 року, після реорганізації Українського філіалу ДержНДТІ у Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей (ВНДІВСД), під керівництвом І.С. Деревця було розроблено і впроваджено у

виробництво майже 1600 ресурсоощадних технологічних процесів, понад 1800 найменувань обладнання і оснащення.

В 1991 році, після проголошення незалежності України, ВНДІВСД був реорганізований в Інститут технічного сервісу УААН, директором якого був призначений І.С. Деревець. Інститут забезпечував розроблення і впровадження в ремонтно-обслуговуюче виробництво технологій і обладнання для технічного обслуговування і ремонту техніки в агропромисловому комплексі України.

Директором філіалу і інститутів І.С. Деревець пропрацював майже 30 років і вніс вагомий внесок у розвиток аграрної науки в галузі організації і технології ремонту сільськогосподарської техніки. З 1997 року — він головний науковий співробітник ННЦ “ІМЕСГ” УААН, продовжує працювати над вирішенням важливих питань аграрної інженерії.

Співробітники техсервісних підрозділів інституту вітають Івана Степановича з 85-літнім ювілеєм і бажають міцного здоров'я та плідної праці на благо України.

О.В. СИДОРЧУК,
доктор технічних наук, професор,
член-кореспондент НААН,
заступник директора ННЦ “ІМЕСГ”

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ І ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ ВЧЕНОГО- ІНЖЕНЕРА

Доля вченого певною мірою залежить від наукової галузі, у якій він працює. І хоча вибір галузі наукових досліджень — це також для вченого, галузь науки формує світогляд вченого, його бачення суспільних процесів.

Деревець І.С. свою творчу діяльність здійснює в особливій царині знань — впливу матеріально-технічного забезпечення на

розвиток агропромислового комплексу. Своє основне переконання “Україні потрібна відпрацьована, економічно обґрунтована, організаційно-правова система матеріально-технічного забезпечення агропромислового комплексу” автор обґруntовує на основі глибокого аналізу відповідного процесу, який відбувається в Україні, а також досвіду розвинутих країн світу.

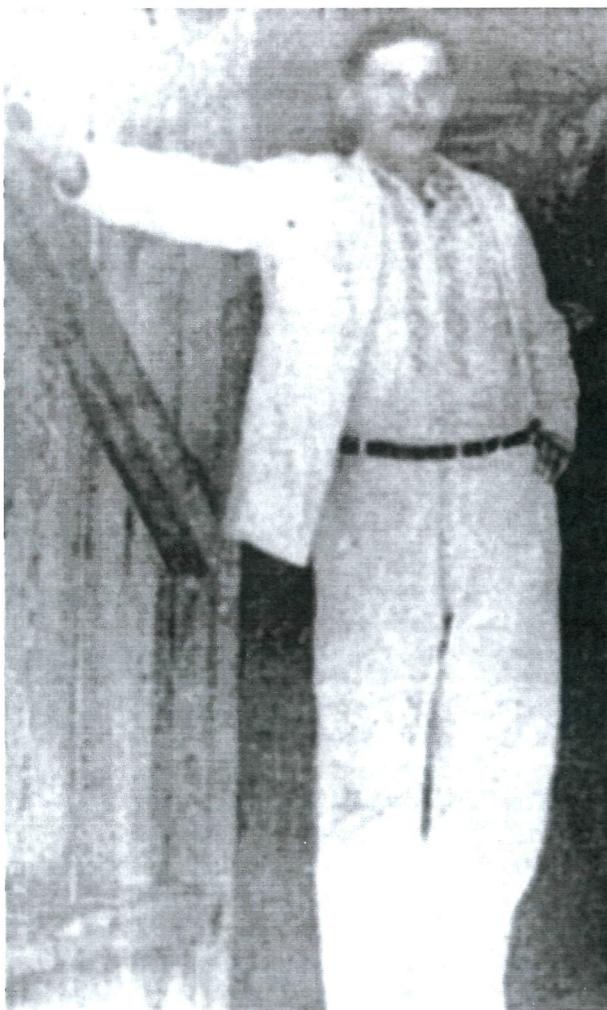
Аналізуючи чисельний і якісний склад машинно-тракторного парку агропромислового виробництва України, І.С. Деревець дійшов висновку, що ще у 2005 році цьому виробництву для ефективного його функціонування не вистачало близько 250 тис. тракторів та понад 55 тис. зернозбиральних комбайнів. Наявність іншої сільськогосподарської техніки не перевищувала 40% від потреби, а кількість справної основної техніки до моменту виходу в поле склала 60–70% від наявного парку. Такий стан спровокає призводить у кінцевому результаті “до значного зменшення валового виробництва сільськогосподарської продукції”.

Який же вихід із цієї ситуації бачить наш, шановний Іван Степанович? Він його виклав у своїй монографічній праці “Матеріально-технічне забезпечення агропромислового комплексу України”. З-поміж багатьох системних заходів виправлення ситуації з матеріально-технічним забезпеченням виділимо найголовніше, яке, на нашу думку, має стратегічне значення для України на теперішньому етапі її економічного розвитку — “організації виробництва сільськогосподарської продукції і матеріально-технічне забезпечення сільськогосподарського виробництва повинні розглядатися як єдине ціле. Контроль за додержанням загальнодержавних інтересів при цьому має здійснюватись спеціально-уповноваженим органом управління”. Ця позиція автора, оприлюднена ще у 2006 році (а сформульована, мабуть, набагато раніше), знайшла нарешті своє вирішення у 2011 році, коли у Міністерстві аграрної політики і продовольства України було задекларовано про створення відповідного Департаменту. І хоча цей департамент ще формується, його значення для підвищення ефективності агропромислового виробництва може бути надто вагомим. Усе буде залежати від політичної волі можновладців і, звичайно, від позиції вчених України та громадських організацій.

Таким чином Іван Степанович Деревець своєю науковою працею у галузі матеріально-технічного забезпечення агропромис-

1943 рік. Деревець І.С.

1941 рік. Брат Деревець В.С.

1946 рік. Поруч батько — Степан Васильович Деревець,
мама — Анастасія Павлівна.

Стоять — сестра Галина Степанівна та її чоловік
Віктор Дмитрович Ларчеви

1946 рік. 10 клас Гоголівської середньої школи

1947 рік. Вчителі Гоголівської С.Ш.
М.П. Іваницька, І.С. Деревець, Г.К. Гаценко,
М.К. Таран, В.Ф. Гаценко

Група працівників Міністерства сільського господарства і заготівель Української РСР, яка виявила бажання поїхати працювати на село.
В першому ряду (зліва направо): агроном О.В. Шиліна, інженери В.С. Молукало, М.В. Гришко, агроном Л.М. Павлова, інженери Г.П. Іванов.
В другому ряду: інженери Г.Т. Лапін, І.С. Деревець, Г.Г. Булах, агрономи Х.П. Гнилицький та І.М. Павлюк (вересневий Пленум ЦК КПРС 1953 р.)

1958 рік.
Деревець М.В., Деревець І.С.
з сином Леонідом

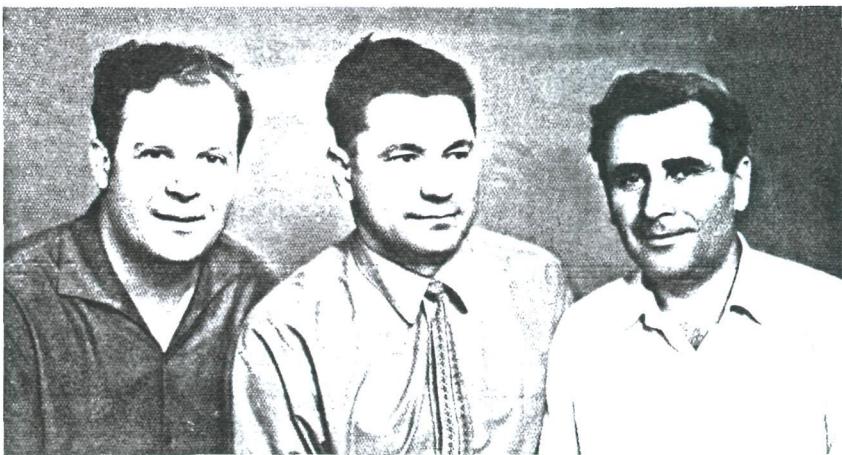
1958 рік. Деревець І.С., дружина Ніна Степанівна та син Леонід

1963 рік. Працівники сільськогосподарського відділу ЦК КП України.
В першому ряду крайній зліва I.S. Деревець

1968 рік, 2 серпня, 40-річчя. Бровари.
Лисенко В.Г. з дружиною Ольгою,
Дорош І.Й. з дружиною Зіною,
Ларчев В.Д. з дружиною Галею,
Деревець І.С. з дружиною Ніною

1968 рік, м. Кишинів.
Лишко Г.П., Деревець І.С., Пальчик В.Н.

1978 рік. М.П. Момотенко, І.С. Деревець

1971 рік в інституті

Члени колегії «Укрсільгосптехніка», голови обласних об'єднань «Сільгосптехніка»,
співробітники інституту

1973 рік. С.С. Черепанов, І.С. Деревець, І.П. Ткачук
в інституті

1973 рік. На семінарі у ВНДІВСД: О.О. Єжевський, І.С. Деревець,
І.П. Лисенко, М.П. Момотенко, В.І. Кривошеєв та інші

1973 рік. І.С. Деревець, І.І. Лукінов

1975 рік. І.Й. Дорош, О.О. Сторожук, І.С. Деревець

1975 рік. О.О. Єжевський, В.І. Федан, І.С. Деревець,
М.П. Момотенко, В.І. Кирса та інші

1978 рік, 2 серпня. Родичі

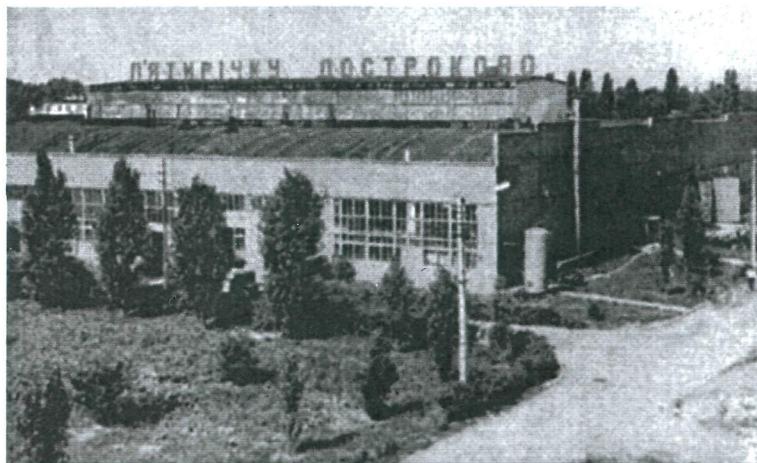

1980 рік. Завідувачі лабораторіями інституту.

Зліва направо, сидять: В.С. Колесник, В.І. Кирса, І.С. Деревець, А.П. Бочаров,
В.М. Гребініченко, В.І. Стрижевський; стоять 1 ряд: С.Д. Ковтанюк, В.П. Таран,
В.І. Ковал'чук, І.К. Тетянник, М.І. Побєда, Д.С. Мельник;
ряд: М.С. Лосіна, М.В. Молодик, П.О. Черненко, А.П. Корж

Головний корпус інституту

Виробнича база інституту

1982 рік.
Ірина, Леонід

1983 рік.
В.В. Мостовик, І.С. Деревець
на виставці «Ремдеталь-83»

1983 рік. Відкриття виставки «Ремдеталь-83».
Виступає Голова комітету «Сільгосптехніки» СРСР Л.І. Хитрун

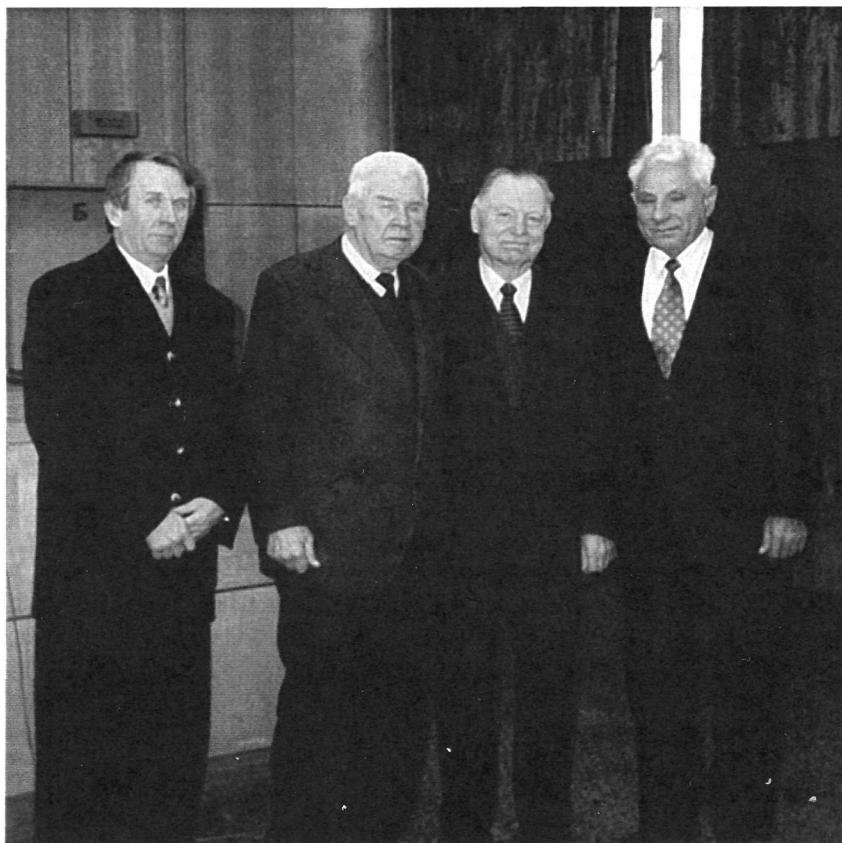
1990 рік, 17 жовтня, м. Київ, Голосієво, УСГА.
В день 90-річчя академіка ВАСГНІЛ П.М. Василенка

1996 рік, смт. Глеваха.
Корнієнко С.П., Кушлянський В.Л., Деревець І.С.,
Молодик М.В., Березанська Н.Л., Шостак І.П.

1998 рік. Волоха П.Ф., Деревець І.С., Корж А.П.

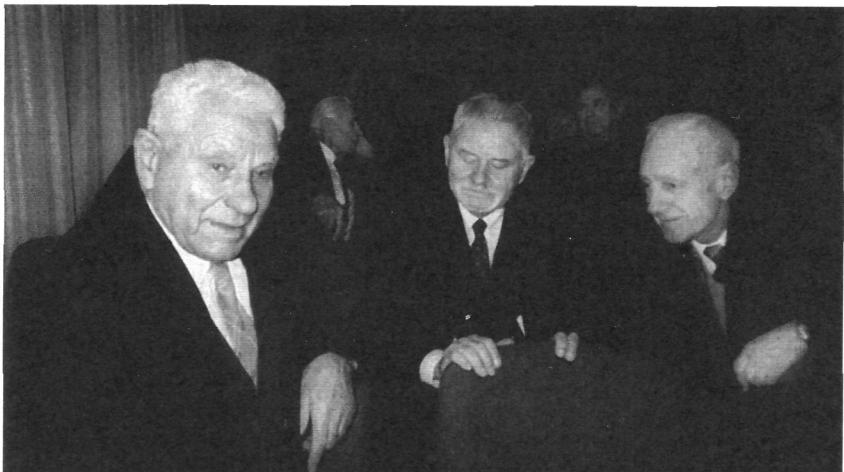
2001 рік. Москва. ДЕРЖНДТІ.
В.П. Лялякін, С.С. Черепанов,
О.О. Єжевський – 90 річчя, І.С. Деревець

2001 рік, 19 травня, м. Київ, 70-річчя М.П. Момотенка.
Відкриття меморіальної дошки по вулиці Мечникова, 16.
Мостовик В.В., Шпак В.Ф., Момоменко І.А.,
Деревець І.С., Харченко В.С.

2001 рік. Іван Степанович та дружина Валентина Михайлівна в колі родичів – сват Іван Нестерович, внучка Леся, син Леонід Іванович

2009 рік. І.С. Деревець, В.І. Федан, В.Г. Лисенко

2012 рік.

Зліва направо: Леся Леонідівна Деревець, внучка,

Іван Леонідович Деревець, внук,

Ірина Іванівна Деревець, невістка

лового виробництва показав шлях його розвитку, переконав урядовців у тому, що на даному етапі розвитку держави розвиток системи матеріально-технічного забезпечення має відбуватися у нерозривній єдиноті із агропромисловим виробництвом.

Для того, щоб реалізувати означену технічну політику, І.С. Деревець розробив проект Закону України “Про матеріально-технічне забезпечення агропромислового комплексу”. Аналіз змісту цього Закону переконує, що його прийняття Верховною Радою України (зрозуміло, що з окремими уточненнями) дало б змогу в цілому створити правове поле не лише для ефективного функціонування відповідного Департаменту, але й для розвитку в Україні сільськогосподарського машинобудування.

Отже, наукова діяльність вченого І.С. Деревця та його громадянська позиція є прикладом сумлінного служіння вченого ідеалам науки, що зумовлює розвиток українського села та агропромислового виробництва.

З нагоди ювілейної дати Івана Степановича, широко значу йому довгих літ на благо розквіту нашої Держави.

М.Я. ДЕМ'ЯНЕНКО,
доктор економічних наук,
професор, академік НААН,
завідувач відділу ННЦ “ІАЕ”

**ДЕРЕВЕЦЬ
ІВАН СТЕПАНОВИЧ –
ВИДАТНИЙ
ЕКОНОМІСТ-
ОРГАНІЗАТОР**

З Іваном Степановичем мене доля звела у 1970 році, коли я, після закінчення аспірантури в Українській сільськогосподарській академії, прийшов до Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту ремонту та експлуатації машинно-тракторного парку (ДержНДТІ) влаштуватися на роботу.

Справа в тому, що саме у цей період розпочалася чергова реформа по переводу народного господарства (в тому числі і підприємств “Сільгосптехніка”) на нову систему планування і економічного стимулювання, яка в історію увійшла як косигінська, тому інституту потрібні були наукові кадри з економічного профілю.

Мабуть, враховуючи це, Іван Степанович зустрів молодого спеціаліста лагідно, не по чину приділив забагато уваги, детально розкрив суть дослідної роботи, якою я мав займатися.

Щоправда, пізніше з’ясувалося, що таку увагу директор придіяв не тільки мені (хоч зразу саме так мені і здалося), а це був стиль роботи, який сформувався у Івана Степановича протягом солідного досвіду практичної роботи на відповідальних посадах.

Іван Степанович на той час уже мав ступінь кандидата економічних наук (у 1965 році захистив дисертацію на тему “Резерви скорочення затрат на утримання та експлуатацію техніки в колгоспах на прикладі Київської області”, тому повною мірою уявляв обсяг економічної роботи, яку необхідно було виконувати інституту як в науковому, так і практичному плані.

Справа полягала в тому, щоб через економічні механізми підвищити ефективність діяльності всіх підприємств системи “Сільгосптехніка”. Таке завдання вимагало не тільки покращення організації ремонту і технічного обслуговування МТП сільськогосподарських підприємств, а й покращення його якості при одночасному зниженні витрат на підтримання техніки у експлуатаційному стані.

Таке завдання вимагало концептуального перегляду багатьох положень технології ремонту і технічного обслуговування сільськогосподарської техніки в напрямі поглиблення спеціалізації ремонту і підвищення значення технічного обслуговування як передумови підвищення ефективності всієї системи технічної експлуатації.

Спеціалістів економічного профілю на той час в інституті було мало, а із спеціалізацією по економіці ремонту і технічного обслуговування, практично, тільки сам Іван Степанович. Враховуючи це, контакт з директором, особливо в період формування тематики досліджень, був інтенсивний.

Особливий інтерес Іван Степанович проявляв до таких теоретичних напрямків дослідження економіки ремонту як амортизація, економічний знос, в тому числі моральний і зв'язку з цими категоріями витрат на ремонт технічних засобів.

В цей час, під науковим керівництвом Івана Степановича, вперше були виконані дослідження:

- методичні підходи і розрахунки розміщення ремонтної бази в Україні;
- аналіз ефективності капітальних вкладень у ремонтно-технічну базу;
- обґрунтування норм амортизації на ремонтно-технічне обладнання;
- методичні рекомендації по формуванню фондів економічного стимулювання для ремонтних підприємств;
- обґрунтування цін на ремонт і технічне обслуговування техніки.

Методологічне керівництво перерахованими розробками здійснивав Іван Степанович, тому без перебільшення можна вважати, що *саме він заклав фундамент економічного бачення проблеми ремонту і технічного обслуговування технічних засобів у сільському господарстві*.

Відпрацювавши в інституті майже 10 років, я звільнився.

Працюючи на новому місці — в Інституті аграрної економіки, я ніколи не забував свій перший науковий заклад, де я набрався досвіду наукової роботи, який потім став для мене тим фундаментом, на базі якого вдалося досягти відчутних результатів.

Я постійно цікавився інститутом, радів його успіхам. Ті зміни, які відбулися, були рухом вперед і вони тільки допомагали більш ефективніше виконувати основне призначення наукового закладу — меншими витратами досягти готовності засобів механізації виконувати свої функції.

Так було поки не розпочалося “реформування”. Як зараз відомо, воно закінчилось трагічними наслідками як для аграрного сектора, так і організацій системи “Сільгосптехніка”. Оскільки негативні наслідки реформування сільського господарства можна було передбачити, бо тут відчувався великий інтерес зарубіжних “інвесторів”, то для підприємств “Сільгосптехніка” таке “реформування” уявлялось неприпустимим. Справа в тому, що потреба

у таких структурах, особливо на районному рівні, після розорення колективних господарств, виявилась на порядок вищою для фермерських, селянських господарств, малих підприємств ніж раніше. Після руйнації такої технічної бази господарські сільськогосподарські виробники залишилися ні з чим.

Особливо дивує безглаздість такого реформування, коли з'ясувалось, що ремонтно-технічна база для сільського господарства, яка оцінювалась у мільярди гривень, зникла безслідно. А потреба у таких послугах сільськогосподарських виробників, особливо дрібних, не тільки не зменшилась, а збільшилась. Створити ж заново таку базу при нинішніх наявних фінансових ресурсах практично неможливо.

Як тут не погодитись з Іваном Степановичем, який попереджав, що “реформи мають проводитись не для реформ, а для добробуту народу. Проте всі роки українські реформатори були безплідні, тому такий маємо і результат”.

Шановний мій вчителю і друже, Іване Степановичу! Широко вітаю тебе з наступаючим ювілеєм та зичу міцного здоров'я на довгі роки. Хай береже тебе Господь Бог!

14.03.2012 р.

Г.М. ПІДЛІСЕЦЬКИЙ,
доктор економічних наук,
професор, завідувач відділу
відтворення та ринку основних
засобів ННЦ “ІАЕ”, член-
кореспондент НААН, заслужений
діяч науки і техніки України

ІНЖЕНЕР, ВЧЕНИЙ, ГРОМАДЯНИН УКРАЇНИ

Іван Степанович Деревець формувався як особистість у бурхливі роки ХХ століття. Йому судилося пережити голодомор, воєнне лихоліття, тяжкий повоєнний відбудовчий період, формування матеріально-

технічної бази села, розпад Радянського Союзу, створення незалежної держави Україна. Базою становлення Івана Степановича, як Громадянина, стала дідусева та батьківська розсудливість і виваженість, материнська і сестринська щирість та доброта. Етапи його життя типові для довоєнного покоління української молоді: середня школа, сезонні роботи, студент факультету механізації Київського сільськогосподарського інституту, старший та головний інженер господарства, районного, обласного та республіканського рівнів управління.

Великий досвід виробничої та управлінської діяльності щодо формування матеріально-технічної бази сільського господарства завершилась підготовкою і захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук “Резерви скорочення витрат на утримання та експлуатацію техніки в колгоспах на прикладі Київської області”.

Понад 40 років життя Іван Степанович присвятив науковому опрацюванню проблем ремонту, експлуатації машинно-тракторного парку, відновлення спрацьованих деталей машин, формування технічного сервісу АПК. Тематична спрямованість наукових праць Івана Степановича охоплює проблеми скорочення витрат на утримання техніки, її високопродуктивне використання, наукову організацію праці при технічному обслуговуванні і ремонті машин, економічної ефективності відновлення зношених деталей, паритетності взаєморозрахунків, проблеми технічної політики та наукового забезпечення сільськогосподарського машинобудування в Україні, сервісної бази дилерських підприємств у системі матеріально-технічного забезпечення, інвестиційно-інноваційне формування матеріально-технічної бази агропромислового комплексу України в ринкових умовах.

Крім фахової діяльності як інженера-механіка, вченого Івана Степановича Деревця, як Громадянина незалежної держави Україна, хвилює її перспективна розбудова, входження у світове співтовариство. Він розглядає її минуле, сучасне і майбутнє з позиції національних особливостей, історії народу, її ресурсного потенціалу. Протягом тисячоліть Україна була спокусою для іноземних загарбників. Безкінечні війни руйнували цілісність держави, впливали на історичний розвиток праслов'ян, слов'ян, українців. Завойовники всіляко сприяли переходу на свій бік за-

можної та духовної еліти, яка ставала ворожою до свого народу, позбавляла його національної незалежності. Хитрість, яку міфологія приписує нам, енергія розуму, аналітичне сприйняття ситуації та адекватність поведінки, як трактує І.С. Деревець, притаманні українцям. Однак, сильніші завойовники пригнітили нас жорстокими і тривалими ударами. При колективізації постраждали найстаранніші, найпрацьовитіші селяни, те ядро, навколо якого тримався народ, працею якого жило місто і село. Український народ пережив три голодомори, втративши 15 мільйонів людей. Крім того, ми пережили дві світові та громадянську війну, табори ГУЛАГУ. У 20–30 роках минулого століття в Україні винишено політичну, наукову та культурну еліту, розірвано зв'язок поколінь, цілісність історичного процесу.

Іван Степанович обґрунтовано вважає, що незалежна Україна має бути українською, а не бізнесово-космополітичною. Молодь потрібно вчити любові до своєї землі, мови і культури. Національна ідея має стати наскрізною у вчителів, викладачів вузів. Патріотизм, любов до рідного слова, надбань батьків є тим критерієм, який визначає обличчя кожного. Вікова неволя скалічила душу українця, деформувала його менталітет, відібрала властиві його предкам риси мудрості, мужності, шляхетності. Бідність матеріальна і духовна породила недовіру до керівництва державою, яка обдурює народ, Вина за наше безталання не в зовнішніх ворогах, а в нас самих. Нашій правлячій еліті слід пам'ятати важливу істину: в економічній кризі не може розбагатіти кучка людей без того, щоб не збіднів увесь народ, що загрозливо і для цієї купки людей і в цілому для держави.

Обґрунтована тривога Деревця І.С. щодо ситуації у вітчизняному землеробстві. Розораність сільськогосподарських угідь сягнула 80%, тоді як у Німеччині 32%, Англії — 18,5%, США — 20%. Щорічні втрати від ерозії ґрунтів близько 40 млрд. грн. Сучасні витрати на придбання матеріально-технічних ресурсів нашим товаровиробникам непосильні. Тому це питання слід вирішувати на державному рівні. Міністерству аграрної політики і продовольства України слід обґрунтувати дотації, обсяги обов'язкового державного замовлення, забезпечувати ціновий баланс, формування системи закупівель, збути продукції, підготовки кадрів. Прогресивні суспільства базують свій поступ на ХХІ столітті на

соціальних та матеріальних цінностях. Настає ера соціального лібералізму чи ліберального соціалізму. Вихід у застосуванні змішаного типу економіки, при якій конкурентоспроможний ринковий механізм функціонує в умовах відносно жорсткого державного (народного) контролю. Витрати на соціальні потреби при цьому становлять значну частину національного багатства, що є реально діючою моделлю економіки, якій віддають перевагу більшість країн Західної Європи. Головне, щоб при цьому державою управляли чесні, порядні, шляхетні люди, національні патріоти.

Дорогий Іване Степановичу! З нагоди твоєї ювілейної дати прийми мое найширіше вітання з побажанням здоров'я на довгі літа.

14.03.2012 р.

Д.Г. ВОЙТЮК,
декан факультету МСГ
1976–2001 рр., Директор
Технічного ННІ НУБіП України 2001–
2010 рр.,
професор кафедри
сільгоспмашин НУБіП України,
член-кореспондент НААН

МУДРІСТЬ І ГРУНТОВНІСТЬ – ЙОГО КРЕДО

Деревець Іван Степанович — випускник 1952 року факультету механізації Київського сільськогосподарського інституту як видатний фахівець, партійний функціонер, державний і господарський діяч, відомий вчений формувався в складних умовах радянської дійсності (пережив голодомор, колективізацію, індустриалізацію, воєнне лихоліття, післявоєнну розруху і відновлення народногогospодарського комплексу).

Йому притаманна природна обдарованість, неабиякі здібності до навчання, настирливість і наполегливість у досягненні поставленої мети. Під час навчання в інституті йому поталанило

слухати лекції видатних вчених і педагогів: професорів П.М. Василенка, В.П. Коваленка, В.С. Крамарова, Ю.К. Кіртбая, доцентів: П.П. Кравченка, В.Г. Кузьмінського, Л.К. Головінського, С.П. Бублика, О.Д. Каптанівського, Г.І. Залецького, І.С. Григор'єва та інших.

З особливою теплотою Іван Степанович згадує про академіка П.М. Василенка, який на високому науково-методичному рівні захоплююче читав лекції з розрахункового курсу сільськогосподарських машин.

Пам'ятю на все життя залишились зустрічі з Петром Мефодієвичем у неформальній обстановці, який говорив про те, що у кожної людини своє життя й свій шлях у ньому, всі знають про існування доброчинності, але від того, яке поняття вкладає в нього людина, такою є й вона сама. А все це дається віковим досвідом, народною мораллю, вірою людини в торжество справедливості, в добро і красу, котрі самі по собі не врятають світ, але порятують кожну людину, яка їх сповідує.

Отож пройшовши фундаментальну інженерну підготовку, спілкуючись з видатними вченими і практиками, Іван Степанович одержує кваліфікацію інженера і йде працювати на виробництво. Весь свій професійний талант, організаторські здібності і високий інтелект він спрямовує на вирішення складних проблем сільськогосподарського виробництва і розробку механізованих технологій вирощування сільськогосподарських культур, організацію використання і ремонту сільськогосподарської техніки, навчання механізаторських кадрів.

Вперше я побачив Івана Степановича у свої студентські роки, коли він виступав перед колективом факультету механізації і ділився враженнями про ХХ з'їзд КПРС, делегатом якого він був, (тоді він очолював Київську обласну сільгосптехніку).

Нас студентів вразили висока компетентність і ґрунтовність його бачення розвитку механізації в усіх галузях сільськогосподарського виробництва, вміння самостійно, без штампів, давати оцінку складних процесів розвитку суспільства. Лише з плином часу можна дати оцінку діяльності цієї видатної постаті в розвитку інженерної сільськогосподарської науки і практики.

Завдяки високому професіоналізму, вмінню знаходити оптимальні рішення в складних умовах господарювання він уже на

початку своєї інженерної діяльності звернув на себе увагу вищого партійного і державного керівництва Київської області і республіки, яке висувало його на високі відповідальні посади: керівника районної і обласної сільгосптехніки, секретаря райкому партії, завідувача сектором сільгоспвідділу ЦК Компартії України.

Високі державні і партійні посади, спілкування з вищим державним і партійним керівництвом: М.В. Підгорним, П.Ю. Шелестом, Н.Т. Кальченком, М.П. Момотенком, В.І. Феданом, О.О. Єжевським та іншими високопосадовцями не запаморочили йому голову, Іван Степанович завжди залишався Людиною — мудрою, скромною, принциповою, компетентною, яка по всіх складних питаннях розвитку механізації сільського господарства мала свою думку і вміла її відстоювати.

Яскраві грані таланту Івана Степановича особливо засяяли, коли він був призначений на посаду директора Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту ремонту та експлуатації машинно-тракторного парку. Одержавши від попередника інститут з недостатнім рівнем наукової роботи і особливо матеріально-технічного оснащення, Іван Степанович провів титанічну роботу по будівництву на новій площині адміністративного корпусу, приміщень науково-виробничих лабораторій, оснащення їх новітнім обладнанням і залученню досвідчених і перспективних наукових кадрів.

За короткий термін інститут перетворився у визнаний науково-методичний центр по розробці новітніх технологій і оснастки для ремонту і експлуатації сільськогосподарської техніки зі своїм дослідним конструкторсько-технологічним бюро. Всі наукові розробки інституту по технології ремонту техніки й відновленню спрацьованих деталей носили конкретний характер, відповідним чином оформлялась проектна документація і розповсюджувалась по всіх областях України і інших республіках СРСР.

За тридцять років керівництва інститутом, останній трансформувався із Українського філіалу ДержНДТІ у Всесоюзний науково-дослідний інститут відновлення спрацьованих деталей машин (ВНДІВСД), а далі в Інститут технічного сервісу (ITC) Української академії аграрних наук (УААН). На всіх цих етапах під керівництвом Івана Степановича інститут займав провідні позиції в розвитку інженерної сільськогосподарської науки.

Я вдячний долі, що на своєму життєвому шляху більше 40 років тому я зустрів цю мудру непересічну людину. Іван Степанович надавав неоціненну допомогу у підвищенні рівня підготовки кадрів, надаючи можливість навчанню студентів і аспірантів в лабораторіях інституту, безкоштовно передаючи обладнання на кафедру ремонту машин, а також створюючи філію кафедри ремонту в інституті.

Іван Степанович постійний учасник усіх наукових і організаційно-фахових заходів, які проводяться в його альма-матер: науково-практичні конференції, річні звіти, свято — День знань, ділиться з викладачами і студентами своїм багатим науковим і життєвим досвідом, дає цінні поради.

Вийшовши на пенсію, він продовжує працювати головним науковим співробітником ННЦ “ІМЕСГ”, його турбує доля інженерної служби в сільському господарстві, яка з такою впертістю знищується теперішньою владою, він розробив проект закону про інженерну службу, який не допустив би до теперішніх диких ринкових економічних відносин на селі. Тому турбота про долю села і селян, подальший розвиток механізації в умовах забезпечення безпеки довкілля і зменшення енергозатратності сільськогосподарського виробництва є і надалі предметом постійної уваги Івана Степановича Деревця.

Бажаю йому міцного здоров'я, многій і благій літа.

12.03.2012 р.

В.Г. МИРОНЕНКО,
доктор технічних наук, завідувач
кафедри інженерного забезпечення
рослинництва НУБіП України

ОСОБИСТІСТЬ НАШОГО ЧАСУ

Кожна людина обирає для себе життє-ве кредит і підпорядковує йому своє існування, свій життєвий і творчий шлях. Особистість — це те, що визначає харак-

тер взаємодії людини зі світом, — це людина, яка включається в дійсність своїми діями, які і формують саме цю дійсність.

Іван Степанович Деревець — яскрава особистість бурхливого розвитку суспільства, коли наш Народ, наперекір природному інстинкту “особистого” виживання та вибору інших народів світу, будував суспільство соціальної справедливості, одним із основних принципів якого є принцип “від кожного по можливостям — кожному по потребі”.

Так, цього разу не вдалося і країна пішла на черговий виток спіралі розвитку, можливо саме тому, що не вистачило критичної кількості Особистостей, подібних І.С. Деревцю. Але таке суспільство обов’язково відбудеться і, у тому числі, тому, що є з кого брати приклад і є в кого вчитися.

Іван Степанович — Людина надзвичайно талановита і трудолюбива, одержима і скромна, ще в зовсім юному віці став потрібен своєму народу як лідер, як керівник. І він сприйняв надану йому довіру і владу не як сукупність прав, а як сукупність обов’язків.

Працюючи на посадах головного інженера Броварської МТС, директора Бориспільської МТС, начальника Київського обласного управління матеріально-технічного постачання і ремонтно-технічних станцій, першого секретаря Бориспільського району партії, завідувача сектором механізації і електрифікації сільгоспвідділу ЦК КП України, голови обласного об’єднання “Сільгосптехніка”, директора Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту “Союзсільгосптехніки” СРСР, згодом Всесоюзного науково-дослідного інституту відновлення спрацьованих деталей, а з 1992 року Інституту технічного сервісу Української академії аграрних наук, Іван Степанович добивався максимально можливої ефективності роботи ввірених йому колективів. Натхненна праця вченого і видатного організатора І.С. Деревця та його колег і соратників стала основою небаченого розвитку індустріального сільськогосподарського виробництва, розквіту однієї з найпотужніших країн світу.

Йому відкрита таїна відносності зла і абсолютної людського добра, очевидно, тому Іван Степанович надзвичайно вимогливий до себе, порядний і чесний у відношенні до своєї справи, суверій,

але справедливий до підлеглих, чесний у вчинках, якими керують не власні, а громадські інтереси.

Цілісна і принципова Людина — Іван Степанович не поступається своїми переконаннями під тиском життєвих обставин і завжди знаходить сили осявати тих, хто поряд, світлом своєї мудрості та порядності.

Міцного здоров'я Вам, глибокошановний Учителю, творчої та життєвої наснаги на благо людства та України !

О.І. АДАМЕНКО,
доктор технічних наук,
професор

ВИ ПРАВІ, ІВАНЕ СТЕПАНОВИЧУ!

Трудова діяльність Івана Степановича Деревця почалась у 50-ті бурені роки минулого століття, коли уряд СРСР звернув увагу на сільське господарство. На керівні посади машинно-тракторними станціями (МТС) були висунуті талановиті молоді інженери. Одним із них був і І.С. Деревець.

Вихований у селянській родині, Іван Степанович мав твердий характер, який забезпечував успіх у численних починаннях по розвитку рослинницької та тваринницької продукції та технічному обслуговуванню машинно-тракторних агрегатів.

До лав КПРС він вступив у 25-річному віці. На долю І.С. Деревця мала визначальне значення зустріч з відомим економістом І.І. Лукіновим, яка сталася, коли вони працювали в апараті ЦК КП України. Лукінов І.І. розробив теорію ціноутворення у радянській економіці. Школа Лукінова здобула широке визнання. В ті роки, під керівництвом цього вченого, Іван Степанович захистив дисертацію на ступінь кандидата економічних наук.

У Івана Степановича накопичувався досвід економіста. Тож не було несподіванкою призначення його директором інституту,

що розробляв технології ремонтів сільськогосподарської техніки. Стрибок від головного інженера МТС до директора академічного інституту — це блискуче досягнення.

Для всіх науковців був і залишається прикладом академік Борис Євгенійович Патон. І.С. Деревець був не лише близько знайомий з Президентом НАН України Б.Є. Патоном, але й їх єднала ширя дружба, адже науковці ДержНДТІ тісно співпрацювали з Інститутом електрозварювання.

І.С. Деревець у своєму інституті організував кращу на теренах СРСР електротехнічну лабораторію, яка обслуговувала всю країну.

Інститут розробив електроерозійне і анодно-механічне відновлення деталей. Міністерство металургії СРСР використовувало ці технології для відновлення прокатних станів.

Пройшов час і на карті світу з'явилася незалежна Україна. Із-за недолugoї реформаторської політики в галузі сільськогосподарського виробництва, на жаль, ІТС УААН був приєднаний у 1996 році до ННЦ “ІМЕСГ” УААН. Здобутки науковців ІТС УААН були добре знані в усьому СРСР. Розробки впроваджувалися навіть у Хабаровському краю.

В ННЦ “ІМЕСГ” творчий колектив ремонтників зайняв почеcне місце. Два співробітники стали членами Національної академії аграрних наук — М.В. Молодик — член-кореспондент, В.М. Булгаков — академік.

Іван Степанович Деревець нині працює на посаді головного наукового співробітника.

Його дослідження стосуються проблеми, що лише матеріально-технічне забезпечення, яким опікується Держава Україна, зможе дати позитивний результат.

І знову, Іване Степановичу, Ви праві, — такими словами я б підsumував цю невеличку розповідь про свого шановного і відомого в Україні колегу.

Побажаю йому на довгі роки здоров'я та нових творчих успіхів.

**М.І. ГРИЦІШИН,
кандидат технічних наук,
завідувач відділу ННЦ “ІМЕСГ”,
заслужений працівник сільського
господарства України**

СТАРТУВАВ У НАУКУ ЗА ПІДТРИМКИ ІНСТИТУТУ ДЕРЕВЦЯ

З Іваном Степановичем Деревцем мені пощастило познайомитись у листопаді 1972 року, коли інститут, який він очолював, був визначений провідною науковою установою при захисті мною дисертації. Мені назавжди запам'яталась наша перша зустріч, його уважне ставлення до мене як науковця-початківця, готовність прийти на допомогу. Згодом за підтримки І.С. Деревця кандидатами наук стали двоє моїх друзів-однокурсників, працівників цього інституту. Маючи друзів в інституті, який очолював Іван Степанович, я був достатньо інформований про стиль керівництва інститутом, наукові розробки колективу, способи доведення їх до виробництва. На мій погляд, то були золоті роки в роботі наукового колективу, бо на кожну наукову розробку було державне замовлення і праця науковців та конструкторів не лягала на поліці, а впроваджувалась у ремонтних підприємствах.

Під керівництвом Івана Степановича були розроблені ефективні методи діагностування технічного стану двигунів, паливної апаратури, сотні найменувань ремонтно-технічного обладнання, приладів.

Коли у 1980 році Український філіал ДержНДТІ було реорганізовано у Всесоюзний науково-дослідний інститут відновлення спріцьованих деталей, Іван Степанович передбачував роботу і спрямував колектив на розроблення наукових основ і технологій відновлення деталей, створення відповідного обладнання. За короткий період було розроблено і впроваджено на ремонтних підприємствах 14 потокових ліній з відновлення деталей складної

сільськогосподарської техніки. Мало хто здатен з таким ентузіазмом ставитись до своєї роботи, як Іван Степанович. Йому пощастило керувати інститутом на наукових напрямках, коли наука і виробництво йшли пліч-о-пліч, коли кожна наукова розробка була необхідна виробництву.

Географія впровадження наукових розробок досить широка. Вони впроваджувались в усіх куточках Радянського Союзу. І за кожною з них стояла могутня постать Івана Степановича та колективу, який він очолював.

Його внесок у розвиток науки важко переоцінити. Майже з нуля збудовано виробничі площини та сформовано колектив інституту. За час його роботи на посаді директора, а це 30 років, колектив поповнився на 46 кандидатів наук, а також кваліфікованими кадрами конструкторів фахівців.

Соціальна та виробнича структура інституту розширилась, а кількість персоналу збільшилась у кілька разів. І.С. Деревець проявив себе як талановита і працьовита людина. Своєю працею заслужив повагу як колективу інституту, так і вишого керівництва держави. Його наукові досягнення були відзначені орденами і медалями. Це людина, з якою приємно мати справу. Він завжди знаходить потрібні слова, коли було треба — виявляв твердий характер керівника, але в той же час був чуйною і турботливою людиною.

Працюючи в ННЦ “ІМЕСГ”, Іван Степанович не перестає турбуватись за долю інженерно-технічної служби сільськогосподарського виробництва, якій він присвятив усе своє життя. Лише за останні роки він підготував три книги, у яких з державних та патріотичних позицій виклав своє бачення формування та розвитку інженерної служби АПК, системи його матеріально-технічного забезпечення, вніс ряд пропозицій до законів України та інших нормативно-правових актів.

Шановний Іване Степановичу! Довгих років Вам щасливого життя та міцного здоров'я. Нехай Ваша плідна праця та наукові здобутки дарують натхнення ще не одному поколінню.

12.03.2012 р.

В.Л. КУШЛЯНСЬКИЙ,
кандидат технічних наук,
завідувач відділу ННЦ “ІМЕСГ”

СПРАВА ВСЬОГО ЖИТТЯ

Другого серпня 2013 року виповнюється 85 років з дня народження знаного в Україні та на теренах колишнього Союзу РСР вченого в галузі ремонту і експлуатації машинно-тракторного парку, відновлення спрацьованих деталей машин, засłużеного працівника сільського господарства України, кандидата економічних наук Івана Степановича Деревця.

Український філіал ДержНДТІ Іван Степанович очолив у 1967 році. На самому початку основну увагу він зосередив на підготовці наукових кадрів. Завдяки цьому щорічно співробітники інституту захищали 2–3 дисертації. На його долю випала робота щодо завершення будівництва інституту, благоустрою території та становлення філіалу як науково-дослідної установки. Його досвід керівника і виробничика дозволив швидко налагодити тісні зв'язки з “Укрсільгосптехнікою” та безпосередньо з районними ремонтними майстернями, що дало можливість спрямувати дослідження, в першу чергу, на вирішення важливих проблем ремонтного виробництва.

Значна увага приділялась ДКТБ, де на 1970 рік уже налічувалося 124 працівники, було створено і оснащено сучасне експериментальне виробництво. Всі наукові здобутки шляхом розробки конструкторської документації і виготовлення дослідних зразків ремонтно-технологічного обладнання, технологічних процесів і оснащення знаходили впровадження у виробництві.

Розроблені ефективні методи діагностування двигунів, паливної апаратури, гідросистем, які були реалізовані в автоматизованій електронній діагностичній установці “Урожай-1Т”. Завдяки таланту Івана Степановича як організатора за 10 років філіалом було розроблено близько 1000 найменувань ремонтно-технологічного обладнання, приладів, оснащення.

В 1980 році Український філіал ДержНДТІ було перетворено у Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей машин.

Необхідно було розробити наукові основи і способи відновлення деталей, розробити і впровадити прогресивні технології та обладнання. І з цією задачею колектив на чолі з Іваном Степановичем справився. За короткий час було розроблено і впроваджено 14 потоково-механізованих ліній з відновлення деталей. Було розроблено і виготовлено близько 30 стендів для випробування і регулювання дизельної паливної апаратури КИ-6251, установки для дефектоскопії деталей типу “Удар”.

Географія впровадження розробок охопила більшість регіонів колишнього Союзу РСР. окрім розробки були впроваджені і за кордоном, наприклад технологія і установка для відновлення хрестовин карданів (м. Бург, НДР).

На базі інституту систематично проводились конференції, семінари, навчання спеціалістів. Активну участь інститут брав у міжнародних виставках “Ремдеталь”.

Розробки інституту ще й зараз демонструються на щорічних виставках “Агро”.

За усіма цими здобутками стойть могутня постать Івана Степановича Деревця — талановитого організатора, мудрого суворого, але справедливого керівника наукового колективу, готового завжди прийти на допомогу, за що я йому особисто дуже вдячний.

Кращі роки свого життя Іван Степанович віддав сільськогосподарському виробництву, становленню на Україні науки про ремонт та технічний сервіс сільськогосподарської техніки.

Творча робота Івана Степановича відзначена численними державними нагородами. Він і зараз, працюючи в ННЦ “ІМЕСГ”, готує конкретні пропозиції з питань матеріально-технічного та інженерного забезпечення АПК України, вболіває за долю сільськогосподарського виробництва зокрема й за рідну Україну взагалі.

Щиро вітаю Івана Степановича з наступаючим 85-літтям та бажаю йому міцного здоров'я ще на довгі роки й бадьорості духу.

П.Ф. ВОЛОХА,
колишній директор
держплемзаводу "Плосківський",
кандидат економічних наук,
Герой Соціалістичної Праці

ДЯКУЮ ЗА МУДРІ ПОРАДИ

З Іваном Степановичем Деревцем я познайомився в 1967 році, коли вже рік працював на посаді директора радгоспу "Плосківський". У спадок мені дісталося зубоже гospодарство, соціально-побутової сфери не

було ніякої. Людям жилося важко і вони правдами і неправдами намагалися покинути село і виїхати до столиці. Отоді переді мною й постало завдання, як втримати людей у селі, дати їм гідну заробітну плату та облаштувати соціально-культурне дозвілля.

Багато в чому ці питання мені допоміг вирішити мій старший колега, земляк із Гоголева І.С. Деревець, який тоді очолював Український філіал ДержНДТІ. Він давав мені розумні поради, з чого починати, як вести себе з підлеглими та вищестоящим начальством. А починати потрібно з того, що надбання науки, в тому числі й розробки його інституту, треба впроваджувати у виробництво. З того часу Іван Степанович неодноразово бував у моєму гospодарстві, а його науковці найперше свої досягнення втілювали в життя в радгоспі "Плосківський".

... Минуло багато років з тих пір, з 2006 року я вже не директор гospодарства, але й зараз, з висоти прожитих літ, можу чесно визнати, що протягом всієї моєї роботи на посаді директора Іван Степанович був моїм "неофіційним учителем". Я вважаю, що завдяки цим мудрим порадам І.С. Деревця нашему колективу вдалося досягнути вагомих результатів сільськогосподарського виробництва. Слава про здобутки нашого гospодарства ширилися по всій країні, маю на увазі колишній СРСР.

Про це красномовно свідчать такі факти. За успішну трудову діяльність у громадському виробництві з початку організації

господарства 266 працівників нагороджені орденами і медалями Союзу РСР. Два працівники удостоєні звання лауреатів Державної премії України. В 1986 році директору радгоспу "Плосківський" присвоєно високе звання Героя Соціалістичної Праці.

Навіть нині, у нелегкі часи для розвитку сільського господарства, досвід вирошування високих урожаїв кормових культур, ведення племінного тваринництва, технологій механізації багатьох виробничих процесів широко впроваджується не лише в господарствах Київської області, а й далеко за її межами, зокрема й Росії, Білорусі, Казахстану та інших державах.

Шановний Іване Степанович! Довгих років життя Вам.
Хай Вас береже Бог!

22.02.2012 р.

А.П. КОРЖ,
кандидат економічних наук,
колишній завідувач лабораторії
ІТС УАН

МЕНЕДЖЕР ВІД БОГА

Іван Степанович Деревець народився в с. Гоголів Броварського району Київської області, в цьому селі народився і я.

Ще навчаючись у школі, я чув багато хорошого про знаменитого односельчанина від учителів школи, своїх бітьків і жителів села. Його цінували за ширі людські почуття, за його професійні досягнення.

Особливо хотілось би наголосити на чисто людських якостях характеру Івана Степановича: шанобливе ставлення до дружини, сина і його сім'ї, племінників. Любов і повага до своїх батьків, хоч батьки вже давно померли, але Іван Степанович кожного року приїжджає в село, облаштовує могили рідних та віддає їм велику шану.

Іван Степанович був і є оберегом сім'ї сина, а після раптової смерті Леоніда Івановича став для його сім'ї не тільки дідусем, а і другим батьком.

І так сталося в житті, що наші шляхи зійшлися. Іван Степанович став для мене взірцем для наслідування, ширим другом і наставником. Працюючи в команді Івана Степановича з 1963 року по 1994 рік, я сформувався як спеціаліст і науковець.

Особливі досягнення Івана Степановича як менеджера, інженера, кандидата наук були в період з 1963 по 1967 роки.

Отримавши призначення на посаду Голови Київського обласного об'єднання “Сільгосптехніка”, він вніс у цей колектив не тільки свій природний хист менеджера, а й великі практичні і наукові знання.

Так подальший розвиток Київського обласного об'єднання “Сільгосптехніка” було обґрунтовано в його кандидатській дисертації “Резерви скорочення витрат на утримання і експлуатацію техніки в колгоспах” (на прикладі Київської області).

Перші кроки, які він зробив на посаді Голови, були такі:

- зміцнення кадрового потенціалу за рахунок молодих дипломованих спеціалістів-практиків;
- вирішення соціальних питань для цих спеціалістів;
- підвищення технологічного рівня агротехсервісних підприємств шляхом використання наукового забезпечення проектування, переобладнання і т.д.;
- побудова нових та реанімація діючих підприємств по ремонту машин, вузлів та агрегатів;
- впровадження, вперше в країні спеціальних майстерень, комплексного технічного обслуговування техніки, введення в систему агротехсервісу та побудова технічних обмінних пунктів.

Всі ці новації вимагали великих капітальних вкладень. Уміння захистити розроблені плани розвитку агротехсервісних підприємств Київщини перед партійними і адміністративними органами області стали можливими завдяки мудрості, наполегливості і комунікабельності Івана Степановича Деревця. Ця велика робота була успішно виконана. Спеціалісти всього Радянського Союзу вчилися на досягненнях Київської обласної сільгосптехніки.

У 1967 році Деревця І.С. було призначено директором Українського філіалу державного науково-дослідного технологічного інституту ремонту та експлуатації машинно-тракторного парку (ДержНДТІ), с.м.т. Глеваха Васильківського району Київської області.

Неймовірно, але факт, що за декілька років замість бараків і вагончиків був побудований першокласний науково-дослідний інститут з укомплектованим конструкторсько-технологічним і експериментальним виробництвом. Повністю колектив був забезпечений житлом, дитячим садком, школою, їdalньею.

За період існування інституту було підготовлено більше 40 кандидатів наук.

І все це стало можливим завдяки організаторському таланту Івана Степановича та сформованого ним колективу однодумців.

У результаті такої роботи в сільському господарстві України зникли проблеми з капітальними і поточними ремонтами машин, вузлів, агрегатів, відновлення зношених деталей машин.

Можна переконливо сказати, що створена в Україні система агротехсервісу Деревцем Іваном Степановичем і його учнями та однодумцями була, є і буде. Адже Він і його команда підставила свої плечі недолугій промисловості сільськогосподарського машинобудування і показали всім, хто хоче бачити, що в Україні є менеджери світового рівня.

В цей нелегкий час для АПК країни потрібно їх чути, до них треба дослухатись, із них треба брати приклад.

І знай, наш ювіляре, що ми, твої учні, з гордістю і повагою називаемо тебе своїм наставником і батьком.

Так тримати, довго-довго жити і творити, гордитись своїми здобутками, як і ми гордимося Вами, дорогий, вимогливий наш учителю і наставнику Іване Степановичу Деревець.

В.К. ДЗЮБА,
колишній другий секретар
Васильківського міському
Компартії України,
голова Переяслав-Хмельницького
райвиконкуму

ВИСОКОЇ ЕРУДИЦІЇ ЛЮДИНА

Я, Дзюба Віктор Корнійович, прожив і працював у молоді роки в Переяслав-Хмельницькому районі Київської області. В 60-ті роки працював в райкомі комсомолу, потім у райкомі партії інструктором. Сусід міста Переяслава є Бориспільський район. В ті роки першим секретарем Бориспільського райкому партії працював Деревець Іван Степанович. Під його керівництвом район займав перші місця серед районів Київської області по надоях молока, високих врожаїв овочів. Тому для працівників сільського господарства нашого району Бориспільщина була школою передового досвіду. Пізніше Іван Степанович очолював Київську облсільгосптехніку. Багато зробив по механізації тваринницьких ферм, оснащенню транспортного парку Київщини, зокрема і Переяславщини.

Тоді в Переяславі райсільгосптехнікою керував Мельничук Петро Данилович — здібний організатор, високий спеціаліст сільськогосподарського виробництва. Іван Степанович забрав його до себе першим заступником. А пізніше його підготовив на посаду першого керівника відомства. Петро Данилович довгий час працював на цій посаді.

В 1982 році мене після закінчення Вищої партійної школи при ЦК КП України Київський обком Компартії направив на роботу у Васильківський район другим секретарем міському партії. Після організаційного Пленуму міському партії першим, хто мене привітав з обранням, був Іван Степанович Деревець. Він працював у цей час директором інституту в Глевасі. “Віктор! Працюй так, як ти працював на Переяславщині заступником голови райвиконкуму, а я тебе буду постійно підтримувати”, —

з таким напутнім словом звернувся до мене Іван Степанович. І така підтримка була протягом 5-ти років.

Мені, як секретарю Васильківського міськкому партії, який відповідав у районі за сільське господарство, поталанило в тому, що на території району працювало три науково-дослідні інститути, які очолювали відомі вчені — Л.В. Погорілий, І.П. Масло, І.С. Деревець

Спільна робота з ними, впровадження наукових розробок у сільськогосподарське виробництво району дало позитивний результат. Васильківський район у 80-ті роки минулого століття займав перші місця в області по врожайності цукрових буряків, зернових культур, високих надоїв молока.

До сьогоднішніх днів ми підтримуємо з Іваном Степановичем хороші дружні взаємини. Я вдячний своїй долі, що на моєму життєвому шляху зустрівся порядний, високої ерудиції і просто добра та хороша людина — Іван Степанович Деревець.

З нагоди 85-ти річного ювілею Івана Степановича, бажаю йому ще довго тримати порох сухим і передавати свої знання молоді нашої незалежної України.

19.03.2012 р.

м. Переяслав-Хмельницький

**А.В. ЛЕПЕСТІЙ,
колишній керуючий
Васильківським районним
об'єднанням “Сільгосптехніка”**

ДРУЖБА, ПЕРЕВІРЕНА ЧАСОМ

Роки, роки, як летять вони на крилах життя. А за ними спогади про пройдений шлях, через який пройшли і радості і незгоди. В ці роки вкладене все, що міг взяти і все, що зміг дати. Чим глибше старість, тим все більше і більше вони спливають. Все пережито: і голодні роки і війни, і відбудова народного господарства, в що вкладено багато

сил і енергії, відчуття відданості тій справі, якій посвятив своє життя, з якого не схібив — ішов, творив і одержував задоволення від всього того, в що вкладував всього себе. А роки летять, ми старіємо, на зміну ідуть нові часи, нові сили — нове молоде покоління — і як у тій пісні співається:

*Хай буде щастям життя твое,
А років нічого боятись,
І в пам'яті тримають завжди,
Літа мої, мое багатство.*

В ці бурезні роки творчої діяльності, починаючи з 1959 року, і звела мене доля з шановним Іваном Степановичем Деревцем, першим секретарем Бориспільського РК КП України. Не дивлячись на різний фаховий стан, він, як людина, як кажуть, з першого знайомства запав у пам'ять, як людина проста, доступна, розсудлива, витримана в характері. Він був наділений неабиякими організаторськими здібностями і як фахівець умів орієнтуватись в обстановці, коли дати пораду, а де потрібно, то й поступити суворіше на користь справі, і як результат, виходячи з цього, Іван Степанович користувався повагою серед підлеглих і в колективах, якими керував.

Ці риси характеру Іван Степанович проніс по життю, працюючи в обласному об'єднанні “Сільгосптехніка”, в апараті ЦК КП України, директором Українського філіалу інституту (ДержНДТІ), директором Всесоюзного науково-дослідного інституту по відновленню спрацьованих деталей (ВНДІВСД).

В своїй повсякденній роботі Іван Степанович вникав у всі сфери виробництва, постійно спілкувався з простими людьми, то, на мій погляд, і моя фігура не залишалась без уваги. Я добре знав і покійних його дружину Ніну Степанівну та сина Леоніда, які були чудовими людьми.

Коли відбулася реорганізація МТС в РТС, техніка була продана в колгоспи, тому функції РТС стали комерційними, тобто звелись до постачання колгоспам і радгоспам запчастин, міндо-брив, нафтопродуктів та іншого.

Іван Степанович умів згортовувати біля себе соратників і вони, усвідомлюючи це, віддячували сумлінною працею. Тоді, коли техніка була продана колгоспам, назріло питання удос-

коналювати ремонтну базу, поліпшувати сервіс матеріально-технічного забезпечення, розширити функції і діяльність РТС, згодом “Сільгосптехнікі”. В цьому питанні Іван Степанович займав провідну роль, як голова обласного об’єднання “Сільгосптехніка”. Необхідні були кваліфіковані кадри, а для цього потрібне житло, гуртожитки, їдальні, дитячі садки тощо. Опираючись на таких керівників Союзу РСР, як О.О. Єжевський та республіки М.П. Момоменко — ці задачі вирішувалися успішно, робилось все, щоб матеріально-технічна база АПК з року в рік поліпшувалась.

Будучи директором Українського філіалу ДержНДТІ, а потім директором ВНДІВСД, Іван Степанович докладав немало зусиль у забезпеченні дієвості технічного сервісу в агропромисловому комплексі країни.

З участю Івана Степановича виконувалися роботи по розробці прогресивних технологій ремонту техніки та обладнання, створенню ремонтних підприємств, цехів по ремонту спрацьованих деталей, впровадженню у виробництво потоково-механізованих ліній, відповідної технічної документації.

З ініціативи Івана Степановича було впроваджено технологічну наплавку електронаплавлювальних робіт (по відновленню деталей машин) розробки інституту ім. Є.О. Патона, зокрема в Бориспільській та Васильківській “Сільгосптехніках” Київської області.

Працюючи в Бориспільській райсільгосптехніці завідуючим майстернями, головним інженером, а потім керуючим Васильківським районним об’єднанням “Сільгосптехніка”, я безпосередньо особисто брав участь у всіх цих процесах по впровадженню вищезгаданих технологій. Ті роки були найкращими в моєму житті, бо я завжди відчував підтримку свого старшого колеги і друга І.С. Деревця.

З тих пір сплило багато літ, але наша дружба з Іваном Степановичем триває й до цього часу. Кожна зустріч — це ніби мандрівка в нашу молодість.

Тож мій незрадливий друже, бажаю тобі ще довгі роки тримати порох сухим, бути молодим душою і тілом.

З глибокою пошаною і вдячністю.

**Т.Д. ГОЛУБЕНКО,
колишній заступник
голови Київського облагропрому —
начальник відділу матеріально-
технічного постачання**

МНОГАЯ ЛІТА, ДОРОГИЙ ДРУЖЕ!

Після ліквідації Бишівської РТС, мене по переводу направили в Березанську РТС. Із 1962 року — керуючий Березанським відділенням “Сільгосптехніка”. Ось з того часу ми й знайомі з І.С. Деревцем.

У Березанському відділенні “Сільгосптехніка” нами був організований ремонт на потоці трактора Т-74 по розпорядженню Івана Степановича. З районів лівого берега Дніпра Київської області (Бориспільський, Броварський, Яготинський, Переяслав-Хмельницький, Згурівський) та Обухівський район правого берега Дніпра.

У ремонтний період із спеціалізованої майстерні Березанської “Сільгосптехніки” кожен місяць виходило 30–35 одиниць відремонтованих комбайнів СК-4 і “Колос”.

Реконструкція майстерень тодішніх МТС в області і, в тому числі в Березанській РТС, була проведена за планом та особистому розпорядженню Івана Степановича Деревця. Це дало можливість в той час створити ще потужнішу спеціалізовану майстерню по ремонту трактора Т-74, а потім по ремонту зернових комбайнів СК-4 та “Колос”. Комплектація, реконструкція майстерні, переобладнання її, а також виділення необхідних коштів для цього — були отримані завдяки підтримці Івана Степановича, який тоді був головою Київської “Облсільгосптехніки”.

У 1968 році був проведений Всесоюзний семінар по ремонту техніки, і в тому числі зернових комбайнів СК-4 та “Колос” в спеціалізованій майстерні Березанської “Сільгосптехніки”, на якому від учасників було отримано високу оцінку роботи відділення.

У 1971 році я, за сприяння І.С. Деревця, по переводу був призначений на посаду директора Київської обласної бази матеріально-технічного постачання.

У 1975 році став заступником голови об'єднання "Сільгосптехніка" Київської області, а зі створенням Держагропрому — заступником голови Київського облагропрому — начальником відділу матеріально-технічного постачання, де і працював до виходу на пенсію у 1988 році.

... Нині сільське господарство майже зруйноване. Внаслідок цього сьогодні у селах залишились здебільшого люди пенсійного віку, молоді майже немає. Дітей майже немає. Школи не заповнені дітьми. Надії, що з часом на виробництво в село приайде підростаюче покоління майже немає.

Де ж вихід?

Вихід є. Треба забезпечити село всім комплексом засобів механізації для рослинництва, тваринництва, відновити соціальну сферу, забезпечити житлом, підняти престижність роботи на землі для того, щоб з часом у село почала повернутись молодь, яка через безробіття змущена була виїхати на заробітки з села до міста, в інші країни.

Держава може це зробити, в неї для цього є достатньо можливостей і важелів впливу. Є набутий досвід відомого в нашій країні керівника Івана Степановича Деревця. Беріть цей досвід та впроваджуйте в сільське господарство.

За весь період власної трудової діяльності мені багато разів довелось звертатись до Івана Степановича по роботі і зараз, коли перебуваю на пенсії. Я завжди з вдячністю та повагою згадую його допомогу, з ним можна було вирішувати будь-які робочі питання.

Хочу побажати йому великого щастя, безхмарних днів, безмежної любові родини та близніх на ДОВГІЙ-ДОВГІЙ ЛІТА!

... А десь там на батьківщині — в селі Гоголів на Київщині — на вербі влітку кує зозуля та відраховує Івану Степановичу МНОГІЙ ЛІТА.

То ж і ми, друзі та товариші Івана Степановича, приєднуємось до побажань віщунки-птиці.

**И.М. ГОДУНОВ,
бывший заместитель
директора по производству
УНИИМЭСХ**

**ПОСВЯЩАЮ
СВОЕМУ
ДАВНЕМУ
ДРУГУ —
ДЕРЕВЦУ
ИВАНУ
СТЕПАНОВИЧУ**

Путь каждого славен делами,
А их у Вас с большой лихвой.
Они отмечены годами,
Годами жизни трудовой!

Они как вехи в ярком свете,
Народом признаны своим,
Как в годы ранние в расцвете,
Так в годы с багажом большим.

Иван Степанович, Вы все годы —
Ремонт несете как кристалл!
Ремонт машин — не платье моды.
Это труд, чтоб люд не голодал!

Вы МТЭсы поднимали,
Рокот машин в полях стоял,
Закрома пустыми не гуляли,
Каждый колхоз лицом сиял.

Борисполь доблесть Вашу помнит,
Орденоносцем стал народ,
Там и сегодня слава ходит,
Традиции хранят как род.

Институт возглавил в Украине,
Ремонт подхвачен был страной.
Ваши стенды и поныне —
Сельхозмашины ставят в строй!

Сколько спецов Вы воспитали,
По ремонту — чугун и сталь,
А ведь начало они взяли
В институте “Ремдеталь”.

К юбилею пожеланье —
При здравии творить!
И мудреца любого желанье,
Имело право, чтобы жить!

С.С. ТЕРЕЩУК,
колишній голова Тернопільського
обласного об'єднання
“Сільгосптехніка”

ЗАВЖДИ ВІДЧУВАЮ БАТЬКІВСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ

З червня 1975 року я працював на посаді керуючого Вербським відділенням “Сільгосптехніка” Рівненської області Дубненського району. В 1982 році я став аспірантом Українського філіалу ДержНДТІ.

Шановний Іван Степанович Деревець не раз мені говорив, що протягом всього життя потрібно вчитися, підвищувати свій інженерний та інтелектуальний рівень.

З повагою згадую, як Іван Степанович мене по-батьківськи похвалив за складання іспитів (кандидатського мінімуму) і в 1983 році, ставши аспірантом ДержНДТІ, почав працювати в одній із лабораторій цього ж інституту.

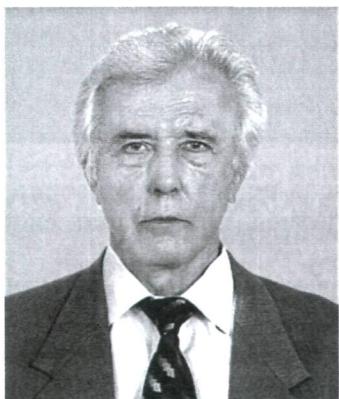
Так моя подальша доля, а точніше “Всевишній” розпорядився, щоб мати в подальшій виробничій діяльності розумного, далекоглядного керівника Івана Степановича; це і по нинішній день моя сім'я щаслива від того, що маємо такого чуйного, мудрого товариша, який для мене як батько (не перебільшуточі) цього об'ємного слова. За короткий час моого перебування в інституті я зрозумів, що Іван Степанович наполегливо і безпосередньо працював над впровадженням наукових розробок, впроваджуючи їх на виробничих підприємствах районних об'єднань “Сільгосптехніка”.

Будучи головою Тернопільської обласної “Сільгосптехніки”, пригадую проведення Всесоюзного семінару в нашій області, в якому брали участь директор Всесоюзного інституту ГОСНИТИ Сергій Семенович Черепанов та Іван Степанович Деревець, це був 1989 рік. Пригадую, що після підведення підсумків семінару-наради Іван Степанович сказав коротку фразу: “Навіть на нинішній час, наша праця не пропала даром”...

Про місце і роль ДержНДТІ з впровадження науково-технічних розробок для села свідчить те, що досвід Сколоподільського, Козівського, Чортківського районних об'єднань стали відомими на республіканському рівні. Це все було...

... Іван Степанович Деревець — велика людина, дуже добра, щира й відвerta.

Дай, Боже, йому довгих і щасливих років життя та поваги від друзів...

І.Ф. САВЧЕНКО,
кандидат технічних наук, завідувач
лабораторії ННЦ “ІМЕСГ”

НАС ЄДНАЄ МИNUЛЕ І ЛЮБОВ ДО БДЖІЛ

Безпосередньо я познайомився з Іваном Степановичем Деревцем, коли об'єднали два наші інститути і в 1998 році відзначали його 70-річний ювілей у кафе “Берізка” в Глевасі.

Пам'ятаю, як Іван Степанович підійшов до мене, взяв за руку і сказав: “Я працював з твоїм батьком, коли він очолював Київське обласне управління сільського господарства. Я у нього був заступником”. З тих пір ми з ним товаришуємо, хоча, ма-буть, бачили один одного ще в далекому 1961 році на похоронах моого батька 21 листопада в будинку на розі вулиць Червоно-армійської і Рогнединської, де було розташоване Київське обласне управління сільського господарства, начальником якого був батько.

Іван Степанович подарував мені книгу своїх спогадів, яка датована 2003 роком, є там згадка і про моого батька. Мені дуже цікаво було читати про його, молодої тоді людини, зустрічі з членами уряду України, імена і офіційну діяльність яких я добре знав, бо з 7-річного віку ходив спочатку з батьком, а потім із школою на демонстрації з нагоди Першотравня та чергової річниці Жовтневої революції.

В житті Івана Степановича, судячи з мемуарів, відіграв значну роль П.Ю. Шелест, який очолював спочатку Київський авіаційний завод, а потім працював Першим секретарем Київського обкому партії, а згодом Першим секретарем ЦК Компартії України.

Мені дуже імпонує в ньому господарська жилка і організаторські здібності. Завжди подобалось компактне експериментальне виробництво при його інституті з досить кваліфікованим персоналом робітників. Зараз у 2012 році воно могло б відіграти вирішальну роль у відновленні впливу нашого об'єднаного ННЦ “ІМЕСГ” з відомими за межами України традиціями визначних вчених у галузі механізації сільськогосподарського виробництва.

А ще з особливою теплотою хочу згадати про нашу з Іваном Степановичем любов до бджіл. Він подарував мені декілька своїх вуликів і деякий реманент пасічника. Ми постійно обговорюємо з ним стан справ з утримання бджіл і отримуємо від того велике задоволення.

З великим задоволенням вітаю Івана Степановича з 85-річчям та бажаю йому міцного здоров'я на довгі роки.

М.О. ВАСИЛЕНКО,
кандидат технічних наук,
завідувач відділу ННЦ "ІМЕСГ"

З БАТЬКІВСЬКОЮ ТУРБОТОЮ ПРО МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

З Іваном Степановичем Деревцем доля звела мене восени 1977 року, коли після закінчення навчального закладу та служби в Радянській Армії я вибрав собі нелегку, але цікаву стезю науковця та влаштувався

до УФ ДержНДТІ на посаду інженера.

Поповнення науково-дослідного інституту молодими людьми на той час вважалось важливим завданням, що гарантувало забезпечення перспективними, здібними та працездатними науковими кадрами підрозділів інституту. Цим питанням Іван Степанович надавав великого значення та приділяв належну увагу їх вирішенню. Завдяки цьому в 70–90-х роках минулого століття було сформовано потужний колектив ДержНДТІ, який став провідною науковою установою в колишньому Радянському Союзі в галузі створення технологій та організації ремонту машинно-тракторного парку в сільському господарстві. Іван Степанович причетний до створення в інституті школи науковців-ремонтників, які постійно підвищували свою кваліфікацію, захищали дисертації. Завдяки постійному спілкуванню з колективом Іван Степанович відчував і знав, хто чим дихає, хто на що здатний. Такий підхід мимоволі змушував активізувати нас молодих науковців в напрямку отримання нових знань, створення передових технологій та обладнання для ремонту техніки та відновлення зношених деталей. Кожен прагнув сформувати тему дисертаційної роботи та довести її до логічного завершення.

Я вдячний Івану Степановичу за те, що в свій час до захищення мною дисертації, він довірив мені очолити лабораторію, що працювала над створенням нових технологій та обладнання для відновлення зношених деталей сільськогосподарських машин.

I це відбулося при наявності в лабораторії чотирьох кандидатів наук. Факт довіри зумовлював до праці з усією віддачею. I це був непоодинокий приклад, коли Іван Степанович, як досвідчений керівник і психолог, довіряв молодим науковцям відповідальні напрями діяльності інституту, в результаті чого формувалися керівники підрозділів.

“Ну, що господарю, як справи? Що нового ти створив на сьогодні?” — такими словами зустрічав мене кожного разу Іван Степанович. I в цьому запитанні відчуваеш не чергову формальну фразу, яка не залишає ніякого сліду, а навпаки, живу цікавість стосовно досягнень лабораторії в галузі нових розробок, нових впроваджень. Крім того, він цікавиться, що ж ти побудував, чи посадив дерево, як говорять.

Сам, будучи добрым господарем, Іван Степанович, як бджоляр зі стажем, дав скуштувати у нього на пасіці меду, прополісу, стільників, заповнених медом, пергою та молодим розплодом. Вітоді, розпочинаючи з двох сімей, я став прибічником бджолярства і зараз залюбки веду цю цікаву справу. За словами Івана Степановича, і я цьому вірю, і мед, і прополіс, і незлобиві укуси бджіл, сприяють оздоровленню, відчуттю контакту з природою, що породжує надію на довге-довге життя. Чого я і бажаю, шановному Івану Степановичу.

Г.П. БОНДАРЕНКО,
кандидат технічних наук,
завідувач лабораторії ННЦ “ІМЕСГ”

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА ДЕРЕВЦЯ ІВАНА СТЕПАНОВИЧА

Під керівництвом Івана Степановича я працював з 1971 року — з часу приходу на роботу в Український філіал ГОСНИТИ. Але до 1995 року бачив його на відстані — як науковий співробітник.

Безпосередній контакт з директором мав нечасто. В 1995 році мене було призначено завідувачем лабораторії в Інституті технічного сервісу і я мав можливість безпосереднього спілкування з директором (відділів тут не було і завідувачі лабораторій працювали під безпосереднім керівництвом директора і його заступників). Щотижневі наради, які проводив директор із завідувачами лабораторій і своїми заступниками, дозволяли створювати і контролювати діловий робочий процес в інституті.

Оглядаючись на той час, можна сказати, що ключовою фігурою в цьому був директор. Його вміння вирішувати загальні питання, не розмінюватись на дрібниці, правильно орієнтуватись, як у вирішенні внутрійнститутських проблем, так і в загальнодержавних питаннях, забезпечувало ліквідність розробок інституту і створювало досить високий авторитет розробкам, що стосувались профілю нашої діяльності. Часто можна було чути у тодішньому Міністерстві сільського господарства, як про нас говорили: “після них працює виробництво”. І хоч виробництво працювало не тільки завдяки науковим розробкам, але присутність науки мала значний вплив.

Іван Степанович умів вирішувати загальні питання на рівні Міністерства. Після його зустрічей з керівництвом правильність напрямків проведення робіт уже ні в кого з експертів управління технічної політики сумнівів не викликала і організаційно-фінансові питання вирішувались досить оперативно, хоч для наших колег з інших організацій міністерська бюрократія створювала досить істотні перешкоди.

Результат був очевидним — роботоздатний колектив, розробки якого були відомими на всій території СРСР.

З нагоди 85-літнього ювілею Івана Степановича, зичу йому здоров'я, побільше радісних днів, щастя.

А.М. МОРГУН,
кандидат технічних наук,
завідувач лабораторії
ННЦ "ІМЕСГ"

ЗАВЖДИ БУТИ ЛЮДИНОЮ

Зананого в Україні та в країнах СНД вченого в галузі ремонту і експлуатації машинно-тракторного парку, заслуженому працівнику сільського господарства України, кандидату економічних наук Івану Степановичу Деревцю незабаром виповниться 85 років.

Працюючи з ним довгий час, маю бажання викласти свої думки про цю людину.

На початку 1967 року Іван Степанович був призначений директором Українського філіалу Державного науково-дослідного технологічного інституту "Союзсільгосптехніка" СРСР (ДержНДТІ). До цього на своєму життєвому шляху він, обіймаючи різні державні і партійні посади, мав справу з великою кількістю різних людей: і шляхетних, і нешляхетних. Але він завжди залишався і залишається порядною людиною.

Очоливши філіал Іван Степанович отримав у спадок від по-передника (В.Б. Бабука) захудале господарство. На його долю припали роботи щодо завершення будівництва інституту, благоустрою території та становлення філіалу, як науково-дослідної установи. В першу чергу, були налагоджені зв'язки з "Укрсільгосптехнікою", з районними ремонтними майстернями, що дало можливість рухатися в напрямку вирішення важливих проблем ремонтного виробництва.

Протягом невеликого часу Іван Степанович створив здоровий працездатний колектив, потужну виробничу базу, оснастив лабораторії найновішим обладнанням. І найголовніше те, що всі наукові розробки не складалися на поліцю, а мали і замовника, і місце впровадження.

I.С. Деревець вміло підбирав кадри молодих і кваліфікованих фахівців. Починаючи з 1967 року, менше ніж за 15 років, більше 20 науковців захистили кандидатські дисертації з питань організації і технології ремонту сільськогосподарської техніки.

Починаючи з 1980 року, після реорганізації Українського філіалу ДержНДІ у Всесоюзний науково-дослідний технологічний інститут відновлення спрацьованих деталей (ВНДІВСД) під керівництвом I.С. Деревця були розроблені наукові основи і способи відновлення деталей, прогресивні технології та обладнання. За короткий час було розроблено і впроваджено 14 поточно-механізованих ліній з відновлення деталей, велику кількість найменувань обладнання і оснащення.

Життя — складна річ. Як і у кожної людини, і у мене в інституті були і друзі, і недруги. Я це особливо відчув, коли завершав роботу над дисертацією. І тільки відчуваючи те, що Іван Степанович на моєму боці, мені вдалося завершити роботу і успішно її захистити. При захисті на вченій раді в сільськогосподарській академії в мою підтримку виступили члени ради, професори: В.С. Крамаров, П.М. Василенко, Л.В. Погорілий та інші відомі вчені. Уже після захисту до мене підійшов з поздоровленням Петро Мефодійович і, потискаючи руку, сказав: “Молодець. Хороша робота, відчувається, що у вашому інституті з наукою все в порядку”. І це все я, в першу чергу, відношу на адресу I.С. Деревця. Я був і зараз залишаюсь сповненим вдячності за те, що до мене, простого сільського працівника, було таке хороше ставлення таких поважних людей, як до спеціаліста, вченого.

Починається робочий день. Всі працівники інституту, в тому числі і я, поспішаємо на свої робочі місця. Іду по центральній алеїці через парк. На алейку з бокової доріжки пружною, ще зовсім нестаречою ходою, поспішаючи на роботу, виходить Іван Степанович. Ми вітаємося і мені дуже приємно нашій зустрічі. Починаємо розмову. В колі колег Іван Степанович завжди ділиться своїми баченнями стосовно шляхів і способів усунення існуючих проблем як у сільськогосподарському виробництві, так і його науковому забезпеченні. І взагалі Іван Степанович чудовий розповідач. А згадувати і розповідати йому є про кого і про що. За свій вік він зустрічав багато цікавих і талановитих людей.

Іван Степанович і зараз працює в ННЦ “ІМЕСГ” в лабораторії ремонту машин. Він готує компетентні пропозиції щодо вирішення важливих питань аграрної інженерії, вболіваючи за долю сільськогосподарського виробництва, зокрема й за рідну Україну.

Вітаю Івана Степановича з ювілеєм і бажаю міцного здоров'я та плідної праці на благо України.

**А.О. ДЕРКАЧ,
старший науковий співробітник
ННЦ “ІМЕСГ”**

ЧЕСНІСТЬ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ У СТАВЛЕННІ ДО ЛЮДЕЙ

Незабаром виповнюється 85 років від дня народження Деревця Івана Степановича — шанованої людини, відомого вченого в галузі ремонту сільськогосподарської техніки, кандидата економічних наук, заслуженого працівника сільського господарства України.

В 1973 році Іван Степанович брав мене, молодого спеціаліста, на роботу в Український філіал ДержНДТІ в тільки-но створену лабораторію ремонту і технічного обслуговування автотракторного електрообладнання. За сприяння Івана Степановича лабораторія була забезпечена необхідним сучасним на той час обладнанням і приладами та кваліфікованими кадрами. За короткий час лабораторія стала провідною з досліджень та розроблення нормативно-технічної документації ї обладнання для ремонту і технічного обслуговування автотракторного електрообладнання у Всесоюзному об'єднанні “Сільгосптехніка”. Більшість розробок лабораторії впроваджувались у виробництво.

Характерними рисами Івана Степановича, на моє переконання, є чесність і справедливість у ставленні до людей. Саме ці риси у поєднанні з талантом керівника і глибокими знаннями сприяли

тому, що ним був сформований чудовий колектив інституту, який міг вирішувати будь-які завдання, які ставило виробництво.

Під час його керівництва Український філіал ДержНДТІ майже незмінно був переможцем у соціалістичному змаганні серед філіалів ДержНДТІ, а після реорганізації філіалу в 1979 році у Всесоюзний науково-дослідний інститут відновлення спрацьованих деталей машин та у 1992 році в Інститут технічного сервісу УААН колектив швидко визначив нові пріоритетні напрямки досліджень і плідно продовжував працювати.

Нині Іван Степанович плідно працює на посаді головного наукового співробітника в Національному науковому центрі “Інститут механізації та електрифікації сільського господарства”, ділиться своїм багатим досвідом і знаннями.

В якійсь мірі мені повезло: я маю можливість з ним спілкуватися. І у рідкі хвилини перепочинку разом з співробітниками інституту захоплено слухаю спогади Івана Степановича, адже він учасник Великої Вітчизняної війни, наймолодший делегат від України історичного ХХ з'їзду КПРС, на якому було розвінчано культ особи Сталіна. Під час роботи на керівних партійних посадах в ЦК Компартії України Іван Степанович близько спілкувався з багатьма керівниками Радянської України, зокрема з П.Ю. Шелестом та М.В. Підгорним.

В переддень 85-річного ювілею зичу шановному Івану Степановичу міцного здоров'я і довгих років щасливого життя.

В.П. ВЕРЕМЕЙЧИК,
голова профспілкового комітету
ННЦ “ІМЕСГ”, депутат
Васильківської районної ради

З ТУРБОТОЮ ПРО МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ

Знайомство з Іваном Степановичем залишило враження, спонукало мене до роздумів, обговорень з друзями та колегами, до іншого погляду на наше

сьогодення. Тому, користуючись нагодою, хочу поділитися враженнями про цю людину.

Перший раз побачив Івана Степановича у 2000 році, коли прийшов на посаду наукового співробітника після закінчення аспірантури. Високої статури з твердою хodoю літній чоловік з примурженою посмішкою та оцінюючим поглядом. Хто ця людина? Чому один працює в просторому кабінеті на другому поверсі? Потім дізнався, що це — Іван Степанович Деревець, колишній директор Інституту технічного сервісу Української академії аграрних наук, кандидат економічних наук, Заслужений працівник сільського господарства України, нині — головний науковий співробітник нашого інституту. Поступово дізнавався про нього більше від співробітників інституту, громади селища, друзів. Людина поважна, знана, цікава.

Одного разу він звернувся до мене як до голови профспілки стосовно путівки на оздоровлення. Зав'язалася жвава розмова. Не дивлячись на нагальні справи, не хотілося її припиняти. Цікаво було слухати про тяжкі повоєнні роки життя і відбудови держави, про напружену працю в різних державних установах радянської доби та її керівників, створення і розбудову Всесоюзного науково-дослідного інституту відновлення спрацьованих деталей та житлового масиву нашого селища.

Під час розмови Іван Степанович згадав своє життя і разом змалював цілу епоху, доповнив її колоритними історіями, гумором, своїми враженнями і думками. З усього видно, що це — справжня людина, керівник, який думає і піклується про людей, не шукаючи легких шляхів, йшов до своєї мети.

Будучи обраним в 31 рік першим секретарем Бориспільського РК КП України, поклав на себе важку ношу, але, турбуючись про людей, наполегливо доводячи свою думку керівникам, досягнув поваги простих людей, зарекомендував себе здібним керівником, якому можна довірити відповідальні ділянки роботи.

З державної служби пішов на наукову роботу і тут досягнув значних результатів. Створив колектив з-понад 500 осіб, розробки яких були відомі і впроваджені в усіх республіках Радянського Союзу.

На місці лісу та болота було побудовано багатоповерхові будинки для співробітників інституту, школу та дитячий садок для

їх дітей. На сьогодні полагодити дах будинку чи водогін — надскладне завдання для керівника.

... І знову його оцінюючий погляд з посмішкою. Все життя він підбирав кадри, шукав гідної зміни. У розмові мене вразила така деталь. Коли у 1992 році до нього звернулися земляки — бориспільчани з проханням дати згоду балотуватися в депутати Верховної Ради першого скликання незалежної України — він відмовився, посилаючись на вік, а тоді Івану Степановичу було лише 64 роки. “Це вже не для мене, хай молоді розбудовують нашу державу, а я завжди буду радий допомогти, якщо до мене звернуться”. З огляду на сьогоднішні виборчі перегони, як же нам бракує таких людей.

Чесна праця, добро, принесене людям, а ще, тверда хода і посмішка на сивочолому обличчі — це Іван Степанович Деревець, людина з якої потрібно брати приклад.

В.О. СІРИЙ,
проводний редактор
ННЦ “ІМЕСГ”

ДОБРОМ ЗІГРІТЕ СЕРЦЕ

*“Слушай, сын мой,
наставление отца твоего,
и не отвергай завета
матери твоей:
потому что это —
прекрасный венок
для головы твоей
и украшение для шеи твоей”*

(Прітчи Соломона. Глава 1:8,9)

В цій книзі зібрані спогади рідних, друзів, колег по роботі про одного з найавторитетніших директорів науково-дослідних інститутів аграрного профілю колишнього СРСР та незалежної України Івана Степановича Деревця. Щирі розповіді авторів про

ювіляра вдало доповнюють фотографії, які взяті із домашнього архіву вченого.

Мое перше робоче знайомство з Іваном Степановичем, як членом редакційної колегії міжвідомчого тематичного наукового збірника “Механізація та електрифікація сільського господарства”, відбулося десь наприкінці 1978 року, коли ми на редколегії розглядали статті чергового випуску. Тоді І.С. Деревець мені запам'ятався педантичним, суворим і вимогливим, який компетентно володіє питанням, маю на увазі в даному разі зміст статей. Повинен наголосити, що він практично жодної статті не відхиляв від друку, але зауваження й побажання авторам, як краще викласти матеріал, завжди давав. Це було доброчесне ставлення до своїх колег по перу — це мені, як редактору збірника, дуже імпонувало.

Йшов 1991 рік. Українське суспільство на фоні національного піднесення поступово йшло до проголошення своєї незалежності держави. На все життя закарбувався у пам'яті день 16 липня 1991 року. В той день у Києві в Палаці Україна делегати з усіх кутів республіки (вів зібрання Голова Верховної Ради УРСР Л.М. Кравчук) проголосували за економічний суверенітет України в рамках СРСР, тобто за конфедеративний устрій держави. Чому я зупинився на цьому факті? Та тому, що на той час я, будучи депутатом Глевахівської селищної ради, а І.С. Деревець, як директор відомого на весь Союз Всесоюзного науково-дослідного інституту відновлення спрацьованих деталей, брали участь у цьому важливому заході і разом ввечері поверталися додому, до Глевахи. Нашій ейфорії не було меж з одного боку, з іншого — охоплювала якась стривоженість, а як воно буде далі..

З того дня я проникся глибокою симпатією до Івана Степановича, бо мені були близькі і зрозумілі такі його риси характеру, як патріотизм по крові та інтернаціоналізм по духу, а ще глибока порядність, людяність, вміння тримати слово й завжди прийти на допомогу. В ті далекі роки й гадки не мав, що доля, Божий промисел зведе нас ще ближче, що наше спілкування стане щоденним, бо наші столи стоять поруч в одній кімнаті.

Іван Степанович прекрасний співбесідник. Його думки мудрі, виважені. Він широко радується кожному успіху колективу інституту, загальному поступу держави до визнання у світі, водночас йому

боляче сприймати наші негаразди, нашу соціальну несправедливість. У одній із розмов він мене запитує: “Ти знаєш, хто такий Павло Чубинський?” “Звичайно, — відповідаю. Він автор нашого гімну “Ще не вмерла Україна!” А потім Іван Степанович розповів таку історію. Будучи першим секретарем Бориспільського райкому партії в 60-х роках минулого століття, до нього одного разу прийшов на прийом директор місцевої школи. У розмові він повідомив про те, що на старому кладовищі Борисполя бур'яном заросла могила, хрест струх і валяється відомого в минулому по-міщика, поета, він же автор гімну “Ще не вмерла Україна!” Павла Чубинського і попросив допомоги в її упорядкуванні. Через кілька днів Іван Степанович разом з тим директором школи побував на могилі “українського буржуазного націоналіста Павла Чубинського”, як в часи Радянської влади називали борців за незалежність України. А ще через два тижні за вказівкою І.С. Деревця, першого секретаря Бориспільського райкому Компартії України, один із перевірених, свідомих голів колгоспу упорядкував могилу, поставивши залізного хреста та акуратну залізну огорожу...

Це зараз ми всі герої, коли є незалежна Українська держава, а тоді за такий вчинок можна було б і в кутузку попасті. Як і варто було очікувати, ця добра справа не пройшла непоміченою вищого партійного керівництва. Проте тодішній перший секретар Київського обкому Компартії України П.Ю. Шелест один на один сказав з цього приводу Івану Степановичу: “Ваня, а ти молодець. Хвалю!”. Цей факт свідчить про те, що Іван Степанович протягом всього свого життя, на яких би посадах не працював, завжди брав відповідальність на себе.

Ось і ця книжка, в якій зусібіч автори намагаються охарактеризувати життєвий шлях І.С. Деревця, — це також велика відповідальність не лише перед нинішньою родиною, а й прийдешніми поколіннями його родового дерева.

...Все в цьому земному житті забувається, все проходить, але, як говорили древні, манускрипти не горять. Певен, що родове Дерево Деревців, започатковане Іваном Степановичем, стане оберегом для майбутніх поколінь його родини, бо раз добром зігріте серце — вік не прохолоне.

З роси і води Вам, дорогий незрадливий старший друже, Іване Степановичу!

ЗМІСТ

I. Л. Д е р е в е ць	
Завжди оберігає родину	6
L. L. Д е р е в е ць	
Пишаюся родинним корінням.	7
I. I. Д е р е в е ць	
Мудрий учитель для мене і моїх дітей	9
B. B. Д е р е в е ць	
В житті беру приклад з дяді	12
Є. Л а р ч е в а	
Козацькому роду немає переводу	14
I. H. К у р а к с а	
На нього у всьому можна покластися.	16
A. A. Е ж е в с к и й	
Видний, опитнейший, талантливий врачеватель сельскохозяйственной техники	17
V. I. Ч е р н о и в а н о в	
Іван Степанович Деревец – организатор технического сервиса АПК.	18
V. P. Л я л я к и н	
Деревец Іван Степанович – выдающийся организатор в области ремонта машин и восстановления деталей.	20
L. V. П о г о р і л и й	
Слово про товариша і друга	23
V. B. А д а м ч у к	
Звеличений працею	25
V. I. Ф е д а н	
Дружба, перевірена роками	28
V. G. Л и с е н к о	
І.С. Деревець – чудова людина	30

В . В . М о с т о в и к	
Життєвий, виробничий та творчий науковий шлях	32
Я . С . Г у к о в	
Вчений вболіває всією душою за долю української науки.	39
В . М . Б у л г а к о в	
Перший крок	40
М . К . Л і н н и к	
Організатор технічного сервісу сільськогосподарської техніки в Україні	46
М . В . М о л о д и к	
Іван Степанович Деревець – талановитий організатор і вчений	48
О . В . С и д о р ч у к	
Наукова діяльність і громадянська позиція вченого-інженера	49
М . Я . Д е м ' я н е н к о	
Деревець Іван Степанович – видатний економіст-організатор	75
Г . М . П і д л і с е ць к и й	
Інженер, вчений, громадянин України.	78
Д . Г . В о й т ю к	
Мудрість і ґрунтовність – його кредо	81
В . Г . М и р о н е н к о	
Особистість нашого часу	84
О . І . А д а м е н к о	
Ви праві, Іване Степановичу!	86
М . І . Г р и ц и ш и н	
Стартував у науку за підтримки інституту Деревця	88
В . Л . К у ш л я н с ь к и й	
Справа всього життя	90

П . Ф . В о л о х а	
Дякую за мудрі поради	92
А . П . К о р ж	
Менеджер від Бога.....	93
В . К . Д з ю б а	
Високої ерудиції людина	96
А . В . Л е п е с т і й	
Дружба, перевірена часом.....	97
Т . Д . Г о л у б е н к о	
Многая літа, дорогий друже!	100
И . М . Г о д у н о в	
Посвящаю своєму давньому другу — Деревцу Івану Степановичу	102
С . С . Т е р е щ у к	
Завжди відчуваю батьківське піклування.....	103
І . Ф . С а в ч е н к о	
Нас єднає минуле і любов до бджіл	104
М . О . В а с и л е н к о	
З батьківською турботою про молодих науковців	106
Г . П . Б о н д а р е н к о	
Штрихи до портрета Деревця Івана Степановича	107
А . М . М о р г у н	
Завжди бути людиною.....	109
А . О . Д е р к а ч	
Чесність і справедливість у ставленні до людей ..	111
В . П . В е р е м е й ч и к	
З турботою про молоде покоління	112
В . О . С і р и й	
Добром зігріте серце	114

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНЕ ВИДАННЯ

I.C. ДЕРЕВЕЦЬ
ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ

Редактор
В.О. Сірий

Комп'ютерний набір та верстка
К.О. Коваленко

Підписано до друку 05.04.2012. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 6,98.
Обл.-вид. арк. 6,64. Тираж 70. Замовлення № Д-12.

